

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.
ΑΡΙΘΜ. 2 (146).

Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ἑτησίᾳ μὲν
φρ. χρ. 25 ἐξάμηνος δὲ φρ. χρ. 12½.

ΕΤΟΣ Ζ΄.
τῆ 15/27. Ἀπριλίου 1891.

Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΝΑΠΟΛΕΩΝ.

Π φυσικός ἀρχηγέτης τοῦ οἴκου τῶν Βοναπαρτιῶν, ὁ πρίγκηψ Ναπολέων, ἀπέθανε περὶ τὴν ἑσπέραν τῆς 17 μαρτίου ἐν Ῥώμῃ μετὰ μακρὰν καὶ δεινὴν ἀγανίαν, δειχθεὶς μέχρι τῆς τελευταίας του στιγμῆς ἀμείλικτος πρὸς τὸν πρεσβύτατον αὐτοῦ υἱόν, τὸν πρίγκηπα Βίκτωρα, ὅστις ὑπὸ ἐνὸς μέρους τοῦ βοναπαρτιστικοῦ κόμματος ὑποστηριζόμενος εἶχε λάβῃ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πολιτικὴν στάσιν ὡς μνηστήρ τοῦ θρόνου. Οὗτος ἐπίστευεν ὅτι εἶχε τὴν κλησίν, νὰ γείνη ὁ πιστότατος καὶ γνησιώτατος ἀντιπρόσωπος τῶν «ναπολεοντειῶν ἰδεῶν». Ἐδεικνύετο φίλος τῆς δημοκρατίας, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἰσότητος, περιεφρόνει καὶ ἐχλεύαζε πάντα τὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἦτο κεκηρυγμένος ἐχθρὸς τῆς παπισίνης. Ἀκόμη κατὰ τὸν πρῶτον αὐτοῦ λόγον, ὃν ἀπήγγειλεν ἐν ἔτει 1848 ὡς ὑποψήφιος, ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ δημοκρατία εἶνε τὸ μάλιστα ἀρμόζον τῇ Γαλλίᾳ πολίτευμα, ἔμεινε δὲ συνεπὴς καὶ πιστὸς εἰς ἑαυτὸν, ἀναγνωρίσας τῷ 1879 τὴν δημοκρατίαν ὡς τὸ καθεστὼς πολίτευμα.

Ὁ Ἰωσήφ-Κάρολος-Παῦλος-Βοναπάρτης Ναπολέων, ὀνομασθὲν ΚΑΒΙΩ. ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

ΠΡΙΓΚΗΨ ΝΑΠΟΛΕΩΝ.

μαζόμενος Ἰερώνυμος (Jerôme) κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, ἐξάδελφος Ναπολέοντος τοῦ τρίτου, δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Ἰερωνύμου Ναπολέοντος καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Βυρτεμβέργης, Σοφίας Δωροδέας Φρειδερίκης Αἰκατερίνης, ἐγεννήθη τῇ 9 Σεπτεμβρίου 1822 ἐν Τεργέστῃ. Ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ ἀδελφὸς ἀπέθανε τῷ 1846. Ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ εἶνε ἡ πριγκίπισσα Ματίλδη, ἥτις ἔζη διεζευγμένη ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, τοῦ πρίγκηπος Δεριδάφ. Ὁ πρίγκηψ Ναπολέων συνεζεύχθη ἐν ἔτει 1859 μετὰ τῆς δεκαεξαετοῦς θυγατρὸς τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, τῆς πριγκίπισσας Κλοτίλδης. Ἄλλ' ὁ γάμος οὗτος ὑπῆρξε δυστυχῆς, καὶ μόνον κατὰ τὰς τελευταίας του ἡμέρας ἠδυνήθη ὁ πρίγκηψ Ναπολέων νὰ ἐπανίδῃ τὴν σύζυγον παρὰ τῇ ἐπιθανατίῳ κλίνῃ του.

Ἄνθρωπος εὐφυῆς, πεπρωκισμένος μὲ πολλὰς καὶ ποικίλας ἰκανότητας καὶ ὁλοῦς ἰδιόρρυθμον χαρακτήρα, ὁ πρίγκηψ Ναπολέων διεκρίνετο διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ διὰ τὰς κακίας του. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ μὲν προτερήματά του δὲν ἐτύγχανον τῆς δικαίας ἐκτιμήσεως καὶ ἀναγνωρίσεως, ἐνῶ τὰ

ελαττώματα του διεθρολύντο και διευρυνίζοντο. Ο χαρακτήρ του άνδρος είχε πράγματι τας παραδοξοτάτας αντιθέσεις· διεκρίνετο ἐξ ἴσου ἐπὶ φιλοσοφικῇ ἀπαθείᾳ καὶ ἐπὶ ἀχαλινώτῳ φιληδονίᾳ, ἐπὶ φιλοσοφικῇ μεγαλοφροσύνη καὶ μικροπρεπεί ματαιοφροσύνη. Ἐνῶ ἦτο δημοκρατικὸς τὸ φρόνημα, ἦτο οὐχὶ σπανίως τυραννικὸς.

Ὅτε μὲν ἦτο πραῦθυμος, ὅτε δὲ ὀξύθυμος· ὅτε μὲν ἰδανικὸς ὅτε δὲ κυνικὸς· καὶ ἄλλοτε μὲν ἀγαθός, γενναῖος, εὐκρινής, ἄλλοτε δὲ τάναντία τούτοις. — Ὁ πρίγκιψ Ναπολέον ἦτο ἔξοχος ῥήτωρ ἀληθῆς καλλιτέχνης τοῦ λόγου, θελκτικώτατος ἐν τῇ διαλέξει, — καὶ ἐν συντόμῳ, ἀνώτερος τῆς φήμης του.

P. S.

ΤΡΕΙΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΑΙ ΠΡΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ.

Υπὸ ΣΠ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ.

(Συνέχεια.)

Ἡδὴ Γρηγόριος ὁ Β΄. καὶ ὁ Βενέδικτος ἠγωνίζοντο πρὸς ἀλλήλους διὰ τὴν παπικὴν τιᾶραν. Οἱ λαοὶ διαίροιντο, καὶ τινες μὲν ἀναγνωρίζουσιν ὡς Πάπαν τὸν Γρηγόριον, ἐν οἷς καὶ ὁ κληρὸς τῆς Βοημίας, τινὲς δὲ ἀφίνοσι τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασιν εἰς τὴν ἡδὴ ἐν Πίζῃ συνεληθούσαν σύνοδον. Ἐν τοῖς τελευταίοις τούτοις κατετάσσοντο καὶ ὁ Ἰωάννης Οὐσος καὶ τὸ τῆς Πράγης πανεπιστήμιον, ἐνῶ ἐπεκράτου αἱ ἰδέαι τοῦ Οὐσού. Εἰς ὑποστήριξιν δὲ αὐτῶν ἦλθε καὶ ἕτερος βέκτης ἀνὴρ, πνεῦμα ὀξὺ καὶ ζωηρὸν κεκτημένος καὶ δεινὸς ῥήτωρ, κατὰ τὸν ἰησοῦτην Βαλβίνον, Ἰερώνυμος, ὁ ἐκ Πράγης ἐπονομασθεὶς.

Ὁ Ἰερώνυμος εἶχεν ἐκπαιδευθῆ ἐν τοῖς πανεπιστημίοις τῶν Παρισίων, τῆς Κολωνίας καὶ τῆς Αἰδελβέργης, ἅτινα ἦσαν φωτάρια γραμμάτων πλήρη ζωῆς καὶ ἐνεργητικότητος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. — Μαθητὴς τις ἐν τούτοις τοῦ Οὐϊκλεφ εἶχε φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Βοημίαν τὴν μετάφρασιν τῶν ἁγίων γραφῶν, ἣν ἐξεπόντησεν ὁ διδάσκαλός του καὶ ἄλλα τινὰ συγγράμματα αὐτοῦ, μετὰ χαρᾶς ἀποδεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῶν καθηγητῶν, ὡς νεωτερίζοντα καὶ συμφωνούντα πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς τάσεις τῶν καιρῶν. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Πράγης ἀνδίσταται κατὰ τοῦ νεωτερισμοῦ τούτου, καὶ τῷ 1408 ἐκδίδει δύο ἐγκυκλίους, τὴν μὲν πρὸς τὰ μέλη τοῦ πανεπιστημίου ἀπαιτῶν νὰ παραδοῦσιν αὐτῷ τὰ βιβλία τοῦ Οὐϊκλεφ, ὡς λῦμη, ὅπως τὰ καύσῃ, τὴν δὲ πρὸς τοὺς ἐφημερίους καὶ ἱεροκήρυκας, ἐντελλόμενος αὐτοῖς, ὅπως ἐρμηνεύσιν τοῖς πιστοῖς τὸ μυστήριον τῆς μετουσίωσης τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ εἰς Αἶμα καὶ Σῶμα Χριστοῦ, διδασκαλίαν ἣν μεταξὺ ἄλλων καριῶν δογμάτων τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἶχε προσβάλλῃ ὁ Οὐϊκλεφ. Ὁ Οὐσος ἐπολέμησε τὰς ἐγκυκλίους· τὸ πανεπιστήμιον διεμαρτυρήθη, ὁ δὲ Πάπας Ἀλέξανδρος ὁ Ε΄. ἐκδίδει τῷ ἐπομένῳ ἔτει 1409 Βούλλαν, καταδικάζουσαν τὰς οὐϊκλεφίανὰς πλάνας· συγχρόνως περὶ τὰ διακόνια συγγράμματα παραδίδονται εἰς τὰς φλόγας ὡς αἰρετικά, ἀπαγορεύεται τὸ κήρυγμα ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Βοημίας καὶ ἐκσφενδονίζεται κατὰ τοῦ Οὐσού, ὡς αἰρεσιάρχου, καὶ κατὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀνάθεμα, εἰς τὸ ὅποιον ὅμως οὔτε ὁ Οὐσος οὔτε ὁ λαὸς ἔδωκε προσοχὴν, γνωρίζοντες τὴν πηγὴν αὐτοῦ. Διαχθεῖς ἐκ τῆς Πράγης ὁ Οὐσος καταφεύγει εἰς τὴν πατριὸν γῆν Οὐσάνεκ (ἐξ ἧς ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα). Τὸ κήρυγμα αὐτοῦ ἐνταῦθα δὲν εἶχε ὄρια· δι' ἐπιστολῶν δὲ ἐνεδάρρυνε τὸ πανεπιστήμιον, τοὺς ἑαυτοῦ φίλους καὶ τὸν λαὸν τῆς Πράγης εἰς τὸν κατὰ τοῦ Πάπα ἀγῶνα, ὃν ἀπεκάλεε τὸν ἀντίχριστον τῆς Ἀποκαλύψεως.

Ὁ λαὸς τῆς Πράγης συμπαθεῖ ἤδη πολὺ πρὸς τὸν Οὐσόν. Καὶ ἕτερος δὲ ἱερεὺς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἐγείρεται κηρύττων δημοσίᾳ ὅτι οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ μεταλαμβάνωσι καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου τῆς Εὐχαριστίας, ὡς οἱ ἱερεῖς, οὐχὶ μόνον τοῦ ἄρτου τοῦ ἡγιασμένου, τὴν διδασκαλίαν δὲ ταύτην ὑποστηρίζει καὶ ὁ Οὐσος. Ἀφ' ἑτέρου ὁ βοημικὸς κληρὸς μάλλον ἐξαχρειοῦται, διότι ἡ ἀρχιεπισκοπικὴ ῥάβδος τῆς Βοημίας περιπίπτει εἰς χεῖρας Κορράδου τινός, ἀνδράπου ὡς ὁ χοῖρος κυλιόμενου εἰς τὸν βόρβορον τῆς κραιπάλης καὶ ἀσωτείας καὶ οὐδόλως μεριμνῶντος περὶ τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ καθηκόντων. Μετ' ὀλίγον ὁ Οὐσος κατορθοῖ νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς Πράγαν. Αἰφνης φθάνει εἰς Βοημίαν Βούλλα τοῦ Πάπα Ἰωάννου τοῦ ΚΓ΄, δι' ἧς κινεῖται σταυροφορία κατὰ τοῦ ἡγεμόνος Λαδισλάου, ὡς διαρπάσαντος τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα. Ὁ Οὐσος ἐπιπίπτει σφοδρὸς κατὰ τοῦ Πάπα καὶ ἀρνείται αὐτῷ τὸ δικαίωμα νὰ κηρύττῃ πολέμους καὶ σταυροφορίας, τῷ ἀφαιρῆ τὴν ὑλικὴν σπάδην καὶ τῷ ἀφίνοι τὴν πνευματικὴν ῥομφαίαν. Ποία δὲ αὕτη; ἐρωτᾷ παρακλήσεις, παρορμήσεις καὶ μέχρι θανάτου ἀνταπάρσεις. «Θέλει ὁ Πάπας, ἔλεγε, νὰ σηκώσῃ τοὺς ἐχθροὺς του; ἂς ἀτενίσῃ πρὸς τὸν Ἐσταυρωμένον οὐ λέγεται ἀντιπρόσωπος· ἂς εὐχεται ὑπὲρ τοῦ ἐχθροῦ του· ἂς λέγῃ μετ' ἐκείνου «ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου». Ταῦτα ἐδίδασκε καὶ δι' αὐτῶν τὰ πνεύματα ἐν Βοημίᾳ ἔτι μάλλον ἐδερμαίνοντο.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην συνήλθε καὶ ἡ ἐν Κωνσταντίᾳ μεγάλη Σύνοδος, ἣτις, ὡς ἡ ἐν Πίζῃ πρότερον συνεληθούσα ἀλλ' ἀποτυχούσα τοῦ σκοποῦ, ἔμελλε νὰ ἐξομαλύνῃ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀνωμαλίας καὶ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἐριδας, εἰς ταύτην δὲ προσκαλεῖται καὶ ὁ Βοημὸς μεταρρυθμιστὴς· κατ' ἀρχὰς ἐδίστασε, ἀλλ' εἴτα ἐπέσθη νὰ παρουσιασθῇ ὅπως ἀπολογηθῇ ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῆς διδασκαλίας του. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀπέλθῃ τῆς Πράγης ἔλαβε συστατικὰ ἀδωτικὰ γράμματα παρὰ τοῦ ἡγεμόνος Βενκισλάου καὶ προπεμπτήριον, *salvum conductum*, παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας Σιγισμούνδου, ὑποσχεθέντος αὐτῷ προστασίαν καὶ ἀσφάλειαν. Ἀπῆλθε λοιπὸν πεποιδῶς εἰς τὸν μέγαν ἀριθμὸν προσηλύτων, οὓς ἀφῆκεν ἐν Βοημίᾳ, καὶ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ λόγου του, τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1414, συνοδευόμενος παρὰ δύο ἰσχυρῶν καὶ εὐγενῶν φίλων Βοημῶν. Ἐν ταῖς πόλεσι, δι' ὧν διήρχετο, πάντες ἐφιλοτιμοῦντο, τίς κάλλιον νὰ φιλοξενήσῃ τὸν μεταρρυθμιστὴν τῆς Ἐκκλησίας· ἡ ἐν Νυρεμβέργῃ μάλιστα ὑποδοχὴ ἦτον ἀληθῶς θριαμβευτικὴ. «Ἐν ἀπάσαις ταῖς

πόλεσι δι' ὧν διήλθομεν,» ἐπέστελλε τοῖς φίλοις αὐτοῦ, «ὑπεδέχθησαν ἡμᾶς μετὰ τιμῶν καὶ ἐδημοσίευσαν προσφωνήσεις λατινιστὶ καὶ γερμανιστὶ. Ὁ Ἐπίσκοπος Λυβέκης, ὅστις προηγεῖτο ἡμῶν μίαν νύκτα, διέδιδε κατ' ὄδον πανταχοῦ ὅτι ἐφερόμην ἀλυσίδετος ἐφ' ἀμαρτίας· οὕτω δὲ ὁσάκις ἐπλησιάζομεν εἰς τινὰ κώμην τὸ πλῆθος ἔτρεχε πρὸς προὔπαντησιν ἡμῶν, ὅπως θεαθῆ ἡμᾶς. Ἀφίνοντες πρὸς στιγμὴν τὸν Οὐσόν κατ' ὄδον, ἐπανελέθωμεν εἰς τὸν Οὐϊκλεφ, οὗ αἱ ἰδέαι εἶχον διαδοθῆ καὶ ἐπικρατήσῃ πολλὰ. Παρὰ τῷ ἀγγλικῷ Πανεπιστημίῳ, πεισθέντι διὰ τῆς μεγάλης εὐγλωττίας του, ἀπῆλθεν ὑπολήψεως σοφοῦ μεταρρυθμιστοῦ. Αἱ ἐπιδοκμασίαι τὸν ἐνεδάρρυνον. Ἦρχισε λοιπὸν νὰ διατρέχῃ τὴν Ἀγγλίαν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ πλήθους ζηλωτῶν μαθητῶν καὶ ὁπαδῶν, οἷς ἐχορηγούμενον αὐτὸς παράδειγμα αὐστηράς ἐν τῷ βίῳ ἠθικῆς. Ἡ ῥωμαϊκὴ αὐλή, οἱ ἐπίσκοποι, τὰ στίφη τῶν μοναχῶν, ὧν πολὺτα συμφέροντα ἐκινδύνευον νὰ καταστραφῶσι, συνησπίσθησαν ἐναντίον αὐτοῦ. Ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ ΙΑ΄. εἶχεν ἐκτοξεύσῃ Βούλλαν ἀναθεραπίζουσαν τὰ νέα δόγματα καὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ καὶ παραινοῦσαν τὴν κοσμικὴν ἀρχὴν νὰ τὸν καταδιώξῃ. Ἀλλ' ὁ Οὐϊκλεφ εἶχεν ἰσχυροὺς προστατάς· ὁ Ὀδοάρδος Γ΄. ἐν μέσῳ τῶν νικῶν του ἦτο δυσηρεστημένος ἐκ τῆς ἰσχύος τοῦ κλήρου καὶ κρυφίως ὑπεστήριζε μέχρι τέλους τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ. Ἀποθανόντος τοῦ Πάπα, ἐριδες καὶ διαίρεσεις πάλιν ἐπῆλθον περὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, τούτο δὲ ἦτο κατάλληλος εὐκαιρία ἵνα ὁ ἀγγλὸς μεταρρυθμιστὴς διδάξῃ τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ. Ὁ Οὐρβανὸς Στ΄. καὶ ὁ Κλήμης Ζ΄. ἐμάχοντο πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς Ἐδρας· ὁ Οὐϊκλεφ σφοδρὰς ἀμφοτέρους ἐπολέμησε καὶ συνεπᾶς κατ' αὐτοῦ ἠνώθησαν ἀμφοτέρων αἱ μερίδες. Ὁ δούξ τοῦ Λαγκάστερ, ἐπιτροπεύων τὸν ἀνήλικόν Ῥιχάρδον Β΄. καὶ εὐνοῶν τὸν μεταρρυθμιστὴν περιεφρόνησεν ἀμφοτέρων τῶν ποτιφῆκων τὰς ἀράς, καὶ οὕτως ὁ Οὐϊκλεφ ἐξηκολούθησε τὴν διδασκαλίαν του, καίτοι ἐν τινι συνόδῳ τῶν καθολικῶν ἐπισκόπων ἐν Λονδίνῳ τῷ 1382 κατεδικάσθη καὶ ἐξεβλήθη τῆς θέσεως αὐτοῦ. Ἀπέθανε τέλος ἐν εἰρήνῃ, ἐπεφημούμενος ὑπὸ τῶν πολυαριθμῶν ὁπαδῶν του· ἐπὶ δὲ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐξαίρετικὰς τιμὰς τῷ ἀπένευμε τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ὄξφορντ, ἀναλαβόν τὴν ἀπολογία αὐτοῦ. Μετ' οὐ πολὺ, ὡς θέλομεν ἰδῆ, ἡ ἐν Κωνσταντίᾳ Σύνοδος ἐν τῇ ἡ'. αὐτῆς συνεδρίασει κατεδίκασε τὰς πλάνας τοῦ Οὐϊκλεφ, οἱ δὲ ἐν τῇ συνόδῳ συνεληθόντες ἅγιοι ἐπίσκοποι, ὧν αἱ πράξεις διετείνοντο ὅτι ἦγοντο ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος, πιστοὶ μέχρι μανίας, δὲν ἐσεβάσθησαν οὐδ' αὐτὸ τὸ ἀπαραβίαστον ἀξίωμα τοῦ θανάτου, ψηφίσαντες ἵνα ἀνασκάψωσιν οἱ τάλανες τυμβωρχοὶ τὸν τάφον τοῦ αἰρεσιάρχου, ἐκθάψωσι τὸ ὄζον καὶ ἡμίβροτον πᾶμά του καὶ σκορπίσωσι τὴν κόνιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα, ἐπιλέγοντες «διασκορπισθῆτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ· ὡς ἐκλείπει κανὸς ἐκλιπέτωσαν, ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός!» Ὑπῆρξε τούτο προοίμιον θρηωδεστέρων πράξεων καὶ ἀπανθρωποτέρων τραγηδιῶν· διότι ἔκτοτε αἱ πυραὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ἀνά ἑκατοντάδας ἐκαίνοντο οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Οὐϊκλεφ καὶ τῶν μεταρρυθμιστῶν!

Ἐπανελάθωμεν εἰς τὸν Οὐσόν ὅστις ἤδη ἀφίκετο εἰς Κωνσταντίαν τῇ 3 Νοεμβρίου 1414. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς του παρουσιάσθησαν πρὸς τὸν Πάπαν

Ἰωάννην ΚΓ΄. παρόντα ἐκεῖ καὶ προεδρεύοντα τῆς Συνόδου, οἱ συνοδευόντες αὐτὸν Ἰωάννης Χούλμ καὶ Ἐρρικὸς Λούτσεμπεργ καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τὴν εἰς Κωνσταντίαν ἀφίξιν τοῦ μεταρρυθμιστοῦ. Κατ' ἀρχὰς ὁ Οὐσος ἀπῆλθε πλήρους ἐλευθερίας· ἀλλὰ περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπροσδοκῆτως, παρουσιασθεὶς εἰς τινὰ συνεδρίασιν τῶν καρδινάλιων παρὰ τῷ Πάπα, συνελήφθη καὶ ἐφυλακίσθη ἐν τινι μοναστηρίῳ τῶν Δομινικανῶν, ὡς δῆθεν παραβαίνων τοὺς νόμους τῆς ξενίας καὶ διδάσκων τὰς ἰδέαις τοῦ Οὐϊκλεφ, καίτοι ὁ Χούλμ διεμαρτύρητο, ματαίως ἐπικαλούμενος καὶ τὸ προπεμπτήριον ἐγγράφον τοῦ βασιλέως Σιγισμούνδου. Ὀλίγους μῆνας μετὰ ταῦτα μετηνέχθη εἰς τὸ φρούριον τοῦ Gottleben. Ἀσθενήσας ἐν τῇ φυλακῇ, στερούμενος πολλὰκις τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων, περιστοιχούμενος ὑπὸ κατασκόπων, μίαν εἶχε παρηγορίαν, νὰ συγγράφῃ ἔργα θεολογικά, στίχους λατινιστὶ καὶ βοημιστὶ, καὶ ἐπιστολάς πρὸς ἐν Βοημίᾳ φίλους καὶ ὁπαδοὺς του. Αἱ ἐπιστολαὶ εἶναι τῶντι πλήρεις πάθους ἄμα καὶ γλαφυρότητος· ὁ ἀναγνώσκων αὐτάς καὶ ἐν μεταφράσει, θαυμάζει ἀφ' ἐνός τὴν εὐροίαν καὶ γλαφυρότητα τοῦ καλάρου του, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἰκτεῖται τὰ παντοειδῆ παθήματά του, τοὺς διάκτας του. Ἠλπίζεν ἐν τῇ φυλακῇ εὐρισκόμενος ὅτι ἡμέραν τινὰ ἐν δημοσίᾳ ἀκροάσει ἐμελλε νὰ καταβάλλῃ διὰ τοῦ λόγου τοὺς ἐχθροὺς του· ἀλλ' ἡ ἐλπίς αὕτη ταχέως τὸν ἐγκατέλειπε, ἀφοῦ ἐνόησε τὸ ποιὸν καὶ τὸ φῶραμα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων.

Τὸ ἀγγελμα τῆς καθείρξεως αὐτοῦ διήγειρε μεγάλην ἀγανάκτησιν ἐν Βοημίᾳ, ὅπου ὁ Οὐσος ἐθαυμάζετο καὶ ἡ διδασκαλία του εἶχε καρποφορήσῃ. Διεμαρτύροντο οἱ Βοημοὶ ἐπὶ τῇ παραβάσει τῶν ὑποσχέσεων· ἀλλ' ἡ Σύνοδος ἀπήντα ξηρῶς: «*Sacrosanctum Synodum argui non posse de fide mentita; quia Concilium non dederat ei salvum conductum et Concilium majus est imperatore*». Ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος δὲν δύναται νὰ κατηγορηθῇ ἐπὶ ἀπιστίας· διότι ἡ Σύνοδος δὲν ἔδωκεν αὐτῷ προπεμπτήριον καὶ διότι ἡ Σύνοδος μείζων ἐστὶ τοῦ αυτοκράτορος.»

Ἐτερος ὅμως φίλος τοῦ Οὐσού καὶ βέκτης ἐπίσης ἀνὴρ, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, εἶχεν ἀναλάβῃ τὴν ὑπερασπίσιν του ἐν Βοημίᾳ, ὁ Ἰερώνυμος, ὅστις τὸν ἀπρίλιον τοῦ 1415 μεταβαίνει εἰς Κωνσταντίαν. Ἐγνωρίζον πάντες τίς ἦτον ὁ Ἰερώνυμος. Λαϊκὸς καὶ οὐχὶ κληρικὸς· διδάκτωρ καὶ καθηγητὴς τῆς Θεολογίας εἶχεν ἀποκτήσῃ φήμην ἀνδρὸς κεκτημένου ἔξοχον παιδείαν· ἐγνώριζε πλείοτερα ἢ ὁ Οὐσος καίπερ νεώτερος αὐτοῦ· εἰς τὰ ζητήματα ἦτον ὀξὺς καὶ ἐνεργητικὸς· ὁ Οὐσος ἐκήρυττεν, ὁ Ἰερώνυμος ἐπράττεν. Ἐν Κωνσταντίᾳ παρατηρήσας ὅτι τὰ πράγματα ἦσαν πάντα ἐναντίον τοῦ Οὐσού, ἀπεσύρθη εἰς Überlingen, ὀλίγον μακρὰν τῆς Κωνσταντίας, καὶ ἐκεῖθεν ἔγραψεν ἐπιστολάς πρὸς τοὺς ἐν Βοημίᾳ βαρῶνους καὶ τὸν ἡγεμόνα Σιγισμούνδον, νὰ τῷ πέμψωσι προπεμπτήριον ἐγγράφον, ὅπως, ἐξασφαλίσθῃ δι' αὐτοῦ, προσέλθῃ εἰς τὴν Κωνσταντίαν καὶ δημοσίᾳ ἀπολογηθῇ ὑπὲρ τοῦ Οὐσού καὶ ἑαυτοῦ κατὰ τῶν κατηγοριῶν καὶ συκοφαντιῶν, ἂς οἱ ἐχθροὶ τῷ προσῆγον. Ἀπήντησαν ἐκεῖνοι ὅτι τῷ δίδουσι μὲν προπεμπτήριον, ὅπως ἔλθῃ εἰς Κωνσταντίαν, οὐχὶ ὅμως ὅπως καὶ ἀπέλθῃ ἐκεῖθεν! Διὰ τοῦτο ὁ Ἰερώνυμος, ἀφοῦ εἰτοιχοκόλλησεν ἐν μᾶ νυκτὶ εἰς τὰς πόλεις τῆς

πόλεως, τῶν ναῶν, τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν παλατιῶν τῶν καρδινάλιων σφοδρὰν διαμαρτήρησιν κατὰ τὸ αὐτοκράτορος καὶ τῆς Συνόδου, ἐπανήλθε πάλιν εἰς Βοημίαν.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Ἰωάννης, μὴ κατορθώσας νὰ ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ τῆς Συνόδου καθολικὸς Πάπας, ἐφυγεν ἐκ Κωνσταντίας. Ἡ Σύνοδος προέβη εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῆς, χωρὶς ὅμως νὰ δυνήθῃ νὰ ὀρίσῃ ἀρχὰς τινὰς καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ κατέλθῃ εἰς τὰ πράγματα. Καλέσασα τὸν Πάπαν ν' ἀπολογηθῆ, ἐπειδὴ οὗτος δὲν προσήλθε, καθήρεσεν αὐτόν, μετ' ὅλας τὰς προσπάθειάς τῶν φίλων του ν' ἀποτρέψωσι τοῦτο, «ὡς ἀκόλαστον ἐν τῷ βίῳ, τύραννον ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῆς Βολωνίας καὶ σπαταλήσαντα τὴν περιουσίαν τῆς ἁγίας Ἐδρας.» προσδετέον τοῖσι τὴν φήμην ὅτι ἐφαρμάκευσε τὸν προκατόχον του Ἀλέξανδρον τὸν Ε', ὅτι διέπραξε σαρκικὰς αἰσχρότητας καὶ ὅτι ἠρνήθη ἐνώπιον πολλῶν τὴν ἀθανάσιαν τῆς ψυχῆς· κατείχετο δὲ ἐν τινὶ πύργῳ, ἐπιτηρούμενος ὑπὸ σώματος 300 Οὐγγρων.

Προσεκλήθη τέλος καὶ ὁ Οὔσος εἰς τὴν Σύνοδον. Οἱ ἐπίσκοποι ἐνόμιζον ὅτι ἐπρεπε νὰ ἐπιστευθῆ καὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ λύσις, καθότι ἐν Βοημίᾳ τὰ πνεύματα ἦσαν εἴτερ ποτὲ ἐξηρεδισμένα· οἱ Βοημοὶ εἶχον ἀποβάλλῃ πάντα χαλινὸν ὑποταγῆς εἰς τὸν κληρὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν· εἶχον ἐπισημοποιήσει ἐν εἶδει Συμβόλου τὴν διδασκαλίαν τοῦ Οὐκλεφ καὶ τοῦ Οὔσου καὶ ἡ χρῆσις ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ καὶ τοῦ Ποτηρίου εἶχε σχεδὸν γενικευθῆ.

Ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς Συνόδου συνεδριάσει ὁ Ἐπίσκοπος Litomissel κατέκρινε τὴν χρῆσιν τοῦ Ποτηρίου ἐν τῇ Μεταλήψει παρὰ τοῖς λαϊκοῖς, χωρὶς νὰ προσβάλῃ τὸν Οὔσον. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ μὲν κατήγοροι ἐπεβάρυνον αὐτόν, οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι Βοημοὶ ἐδουρόβουν, ἦλθον καὶ ἐπὶ τὸν Οὔσον. Οἱ ἐν Βοημίᾳ ἐν τούτοις, μὴ λαμβάνοντες ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐγγραφὸν ὑπόμνημα, δι' οὗ διεμαρτύροντο κατὰ τῆς κρατήσεως αὐτοῦ καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ συκοφαντιῶν ὡς ἑτεροδοξοῦντος, διεμαρτυρήθησαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τοῦ Βασιλέως Σιγισμούνδου. Τέλος ἡ Σύνοδος διὰ τοῦ λατινοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας διεκήρυξεν ὅτι ὁ Οὔσος θέλει ἀπολογηθῆ ἐν ἀκροάσει αὐτῆς· ὅτι ἐπρεπε ἐν τῷ μεταξύ νὰ μείνῃ δέσμιος καὶ ὅτι τὴν 5 Ἰουνίου αὐτὸς μὲν θὰ λάβῃ τὴν ἀδειαν νὰ ὀμιλήσῃ ἢ δὲ ἁγία καὶ ἱερά Σύνοδος «τὴν συγκατάβασιν αὐτὸν ἀκούσῃ.» Ἐν τούτοις πολλοὶ ἀπεσταλμένοι προσεκάθον ἐν τῷ δεσποτηρίῳ τοῦ Gottleben νὰ παραπεισῶσιν αὐτόν διὰ παντός μέσου νὰ ἀρνηθῆ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς δοξασίας του, διατυπωθείσας εἰς τριάκοντα ἄρθρα. Αὐτὸς ἀπήντα ὅτι ἤθελεν ὑποκύψῃ ἀνευ ἀντιστάσεως, ἐὰν τῷ ὑπεδείκνουν τὰ περὶ τὴν πίστιν σφάλματα του, καὶ ὅτι ἐνώπιον μόνον τῆς Συνόδου θέλει ἀπολογηθῆ περὶ τῶν 30 ἐκείνων ἄρθρων. Παρουσιάζεται τέλος εἰς τὴν Σύνοδον καὶ ἀναγινώσκονται αὐτῶ τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα καὶ ἄρχεται αὐτὸς ἀπολογούμενος ὑπὲρ τοῦ πρώτου. Ἀλλ' αἰφνης θόρυβος μέγας ἐγείρεται· πάντες ἤθελον νὰ ὀμιλήσωσι καὶ οὐδεὶς ἤκουε τὸν ἄλλον. Ἐν τῇ συνεδριάσει λοιπὸν ἐκείνη οὐδὲν κωτωρδότη· ἀλλ' οὕτε ἐν τῇ ἐπομένῃ, διότι οἱ συνοδικοὶ ἀπῆλθον ἵνα ὁ Οὔσος ἀνευ ἀναλύσεων καὶ ἐξηγήσεων εἴπῃ ζηρῶς ἢ ναι ἢ ὄχι ἐπὶ τῶν ἀποδομένων αὐτῷ δοξασίων.

Ἐντεῦθεν κακὰ προουινίζοντο διὰ τὸν Οὔσον καὶ οἱ ἐν Πράγῃ καὶ οἱ ἐν Κωνσταντίᾳ. Τῇ 7 Ἰουνίου προσήχθη πάλιν εἰς τὴν Σύνοδον, περιστοιχούμενος ὑπὸ σειφῶς ἐνόπλων στρατιωτῶν. Ὅποια Σύνοδος ἦτον ἐκείνη! Τὰ δόγματα αὐτῆς, ἀτινα ὑπετίθετο ὅτι ἐνεπνεύοντο ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐπρεπε νὰ ἐπιβάλλωνται τῇ βοηθείᾳ στρατιωτῶν καὶ ὀπλων! Ὁ κατήγορος τοῦ Οὔσου (διότι ἡ Σύνοδος εἶχε μεταβληθῆ εἰς κακούργουδικεῖον) Μιχαὴλ de Causis κατήγγειλεν αὐτὸν ἐπὶ ἑτεροδοξίᾳ ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς εὐχαριστίας ὡς ἀπορρίπτοντα τὴν μετουσίωσιν τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου εἰς σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ, καίτοι τοιαύτη διδασκαλία ὁμολογουμένως δὲν ὑπῆρχεν οὐδαμῶς τῶν συγγραμμάτων του. Διεμαρτυρήθη ὁ Οὔσος ὅτι οὐδέποτε οὔτε ἐδίδαξε οὔτε ἐδόξασε τοιοῦτόν τι, καὶ ὅτι τοῦτο ἦτον, ὡς ἔλεγε, καταχθόνιος συκοφαντία. Ἐληρωτήθη κατόπιν ἀν παραδέχεται τὰς οὐκλεφινὰς διδασκαλίας. Μετὰ θάρρους διεκήρυξεν ὅτι ὁ προορισμὸς (praedestinatio) ἀναδεικνύει τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ — ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἐπὶ γῆς ὀρατὴ κεφαλὴ αὐτῆς — ὅτι ἡ παπικὴ ἀναμαρτησία καὶ δεσποτία εἶναι ἐπινόημα ἀνθρώπινον — καὶ ὅτι ἀν ὁ Πάπας ἔχει ἐξουσίαν τινὰ ὑπὲρ τοὺς λοιποὺς ἐπίσκοπους, τοῦ τοῦτοδοτεῖον εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς πάλαι ποτὲ μητροπόλεως τοῦ κόσμου Ῥώμης, ἢς ὁ Ἐπίσκοπος ἀπῆλθε τῶν πρωτείων τῆς τιμῆς μόνον. Τὸν παρεκάλεσαν, τὸν παράτρυναν, τὸν ἠπειλήσαν, τῷ ὑπενθύμισαν τὸν κατὰ τῶν αἰρετικῶν τρομερὸν νόμον. Εἰς μάτην· δὲν ἠθέλησε νὰ φανῆ δειλὸς, νὰ γίνῃ βύβασπις, νὰ καταβῆσθαι τὴν σημαίαν τῆς μεταρρυθμίσεως ἣν ὕψωσεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ἀποφάσει τότε τῆς Συνόδου τὰ συγγράμματα τοῦ Οὔσου ἀναθεματίζονται καὶ παραδίδονται εἰς τὰς φλόγας. Ἦλιζον ὅτι τούτων καιομένων ἤθελεν ἀναλογισθῆ τὴν πυρᾶν, ἐφ' ἣς καὶ αὐτὸς ἐμελλε, ἐὰν ἐπέμενε, νὰ ἀνέλθῃ καὶ ὅτι ἤθελεν ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν βίαν. Μετηνέχθη ἐν τούτοις εἰς τὸ δεσποτήριον πάλιν. Ἐκεῖ ἐζήτησε πνευματικὸν πατέρα ὅπως ἐξομολογήθῃ· τῷ ἐπερψαν ἓνα μοναχόν, ὅστις ματαίως προσεπάθησε νὰ τὸν πείσῃ. Τῇ 1 Ἰουλίου ἡ Σύνοδος ἐπεχείρησε τὸ τελευταῖον πείραμα· τῷ ἀπέστειλε μεγαλοπρεπῆ πρεσβείαν ἐκ δύο καρδινάλιων καὶ ἄλλων ἐπισκόπων. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐδώκεν αὐτοῖς τὴν ἐξῆς ἐγγραφὸν ἀπάντησιν· «Ὁ φόβος μὴ ἁμαρτήσω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπιτοκήσω μὲ κωλύει τοῦ νὰ ἀδειήσω τὰ τριάκοντα ἄρθρα, δι' ἃ μὲ κατηγοροῦσιν οἱ ψευδομάρτυρες. Ἐπικαλοῦμαι μάρτυρα τὸν Θεὸν ὅτι οὐδέποτε οὔτε τὰ ὑπεστήριξα οὔτε τὰ ἐδίδαξα. Ὅμοιω δὲ ἄρθρα τινὰ ἐξ αὐτῶν ληρδέντα ἐκ τῶν συγγραμμάτων μου περιέχουσι τι ἐσφαλμένον καὶ τὰ βδελύσσομαι· ἀλλὰ δὲν θέλω καὶ μετ' ὄρκου νὰ τὰ ἀρνηθῶ, φοβούμενος μὴ ὁμολογήσω πράγματα ἐναντία πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν Πατέρων.»

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Οὔσου ἐν τούτοις διεκόπη ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐν τῇ Συνόδῳ, παρουσιασθέντος ἐν αὐτῇ καὶ πάλιν τοῦ παπικοῦ ζητήματος ἐπίσης ταράσσοντος τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ πνεύματα ἀπασχολοῦντος. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ βασιλεὺς Σιγισμούνδος, ὅστις πλέον εἶχε ἀποβάλλῃ τὸν πρώτον ἐκείνον ζῆλον ὅπως ὑπερασπίσῃ τὸν Οὔσον ἐναντίον τῆς ἐπαπειλουμένης κατ' αὐτοῦ καὶ

ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ.

Εἰκὼν ὑπὸ C. Kiesel.

ἀναποδράστου ποιητής, ἀπέστειλεν εἰς τὸ δεσμοτήριον πρὸς αὐτὸν φιλικὴν πρεσβείαν, ὅπως τελευταίαν φορὰν ἀποπειραδῆ νὰ πείσῃ αὐτὸν ν' ἀρνῆθῃ μεθ' ὄρκου τὰς

δοξασίας του καὶ συνδιαλλαγῇ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀπήντησεν ὁ Οὐδός ὅτι δὲν ἀπομακρύνεται τῆς δηλώσεως, ἣν ἐποίησεν ἐγγράφως τῇ 1 Ἰουλίου.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΕΝ ΧΑΛΔΙΑ.

ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Δ. Η. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ.

(Συνέχεια.)

Ψαλάφειμαν (τ. ἑ. ψηλάφημα) ἦτοι ζήτησις νύμφης: ὡς ἀλλαγῆ, οὕτω καὶ ἐν Χαλδίᾳ ἵνα τελεσθῇ ἀρραβών τις δέον προηγουμένης διὰ προξενητρίας¹⁾ οἱ γονεῖς καὶ συγγενεῖς τῆς μελλούσης νύμφης νὰ βολιδοσκοπηθῶσιν ἂν συγκατανεύουσιν εἰς τὴν παραχώρησιν αὐτῆς, ἐν ἣ δὲ περιπτώσει ἠδελον φανῆ πρόθυμοι εἰς τοῦτο, ἀποστέλλονται ἐπισήμως (συνήθως τὸ ἑσπέρας τῆς Πέμπτης) συγγενεῖς ἐκ μέρους τοῦ μέλλοντος ν' ἀρραβωνιασθῆ, ἵνα οἱ ἴδιοι ζητήσωσι τὴν νύμφην (τὸ τοιοῦτον δὲ καλεῖται ψαλάφειμαν) καὶ λάβωσι τὴν ὑπόσχεσιν τῶν γονέων ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων τῶν πλησιεστέρων οικείων τῆς κόρης, ὥστε τὴν ἐπομένην Κυριακὴν νὰ τελεσθῶσιν οἱ ἀρραβῶνες. Ἡ δὲ λήψις τῆς ὡς πρὸς τοῦτο ὑπόσχεως αὐτῶν καλεῖται λογοπαρμῆν (ἐκ τοῦ λόγος = ὑπόσχεσις, καὶ παρμῆν = λήψις). Οἱ διὰ τὸ ψαλάφειμαν καὶ λογοπαρμῆν ἀποστέλλόμενοι, μετὰ τὸν συνήθη χαρειαμὸν ἀποτεινόμενοι πρὸς τοὺς γονεῖς ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων πρὸς τὸν κηδεμόνα ἢ τοὺς συγγενεῖς τῆς νέας, λέγουσιν αὐτοῖς: «Δὲν ἐρωτᾶτε τίνας ἐνεκα ἠλθόμεν ἐνταῦθα;» Οὗτοι δ' ἀποκρίνονται: «Τίς ὁ λόγος οὗτος; καλῶς ἠλθατε καὶ καλῶς ἀφίσατε.» Τότε ἐξηγοῦνται οἱ ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρὸς ἀπεσταλμένοι λέγοντες: «Ἡμεῖς ἠλθόμεν, ἵνα ζητήσωμεν μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ τὴν θυγατέρα ὑμῶν (θεῖνα) διὰ τὸν θεῖον υἱὸν τοῦ κυρίου θεῖνος.» Οἱ οικεῖοι τῆς νέας, ἵνα βασανίσωσιν αὐτοὺς, κατ' ἀρχὰς ἀρνοῦνται νὰ ὑποσχεθῶσιν ὀριστικῶς, προφασίζόμενοι ὅτι δεῖν ἀνάγκη προηγουμένως νὰ ἐρωτηθῶσι καὶ ἕτεροι συγγενεῖς μακρὰν διατελοῦντες, ἀφοῦ ὅμως ἴδωσιν ὅτι οὗτοι ἐπιμένουσι λέγοντες ὅτι δὲν δύνανται νὰ περιμείνωσιν, ἀναγκάζονται ἐπὶ τέλος νὰ δώσωσι τὴν ἀπαιτούμενην ὑπόσχεσιν. Τότε κατὰ πρῶτον μὲν οἱ ὀρισμένοι ἀντιπρόσωποι ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἔπειτα δὲ καὶ πάντες οἱ λοιποὶ παρευρισκόμενοι πίνουσιν ἀνὰ ἓν ποτήριον μαστίχης καὶ εὐχονται λέγοντες «ἀνὰ εἶνε καλορρίζικοι». Ἀκολουθῶς προβαίνουν εἰς ὄρισμόν τῆς ἡμέρας τῶν ἀρραβῶνων καὶ ὡς τοιαύτην ὀρίζουσι τὴν ἑσπέραν τῆς ἀμέσως ἐπομένης Κυριακῆς.

Σουμάδα²⁾ ἦτοι ἀρραβῶνες: τὴν προσδιορισμένην ἡμέραν περὶ τὴν δωδεκάτην ἢ ἡμισίαν ὥραν Τουρκιστὶ ἀφ' ἑσπέρας ἐπὶ ἡ ὀκτὼ ἄνδρες ἐκ μέρους τοῦ μέλλοντος ν' ἀρραβωνιασθῆ παραλαμβάνοντες τὸν ἱερέα

καὶ ὡς ἀρραβῶνα χρυσοῦν δακτύλιον ἢ μέγα τι φλωρίον μεταβαίνουν μετὰ δύο ἢ τριῶν μεγάλων φανῶν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νέας· ἀκολουθεῖ δ' αὐτοῖς ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀρραβωνισθσομένου ἢ, μὴ ὑπάρχοντος τοιοῦτου, ἕτερος τις συγγενῆς φέρων ἐπὶ δίσκου διὰ σινδόνης περιτετυλιγμένου ἢ ἀπλῶς ἐντὸς σινδόνης τρεῖς ὀκάδας σακχαρωτῶν μετὰ μιᾶς ὀκάς ῥακίου. Οἱ οικεῖοι τῆς μελλούσης ν' ἀρραβωνισθῆ ὑποδέχονται αὐτοὺς λέγοντες «καλῶς ἠλθετε καὶ καλῶς ἀφίσατε, ἀλλὰ πρὸς τί τοσοῦτοι, ἂν ἠλθετε ἵνα διέλθῃτε ἀπλῶς ἑσπερινὰς τινὰς ἄρας;» Οὗτοι δ' ἀποκρίνονται λέγουσι «καὶ δὲν δύνασθε νὰ ξενίσῃτε ἡμᾶς μίαν ἑσπέραν; «εὐχαρίστως» ἀπαντᾷ τις ἐξ ἐκείνων, ἀλλ' εὐθὺς ἕτερός τις αὐτῶν λέγει: «ὄχι, ἐνταῦθα ὑποκρύπτεται τι.» «Τί δύναται νὰ ὑποκρύπτεται;» ἀπαντῶσιν οἱ ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρὸς ἀπεσταλμένοι: «ἠλθόμεν ἵνα ζητήσωμεν τὴν θεῖνα διὰ τὸν θεῖον υἱὸν τοῦ θεῖνος.» Οἱ οικεῖοι τῆς νέας λέγουσι τότε «παραχωροῦμεν αὐτήν», μετὰ δὲ τοῦτο ὁ ἱερεὺς λέγει «ἡμεῖς ἐνταῦθα ἔχομεν παρακαταθήκην τινὰ, παρουσιάσατε αὐτὴν εἰς τὸ μέσον» καὶ ἀμέσως παρουσιάζουσι τὰ ἔξω που κατατεθειμένα σακχαρωτὰ μετὰ τοῦ ῥακίου. Ἄλλ' ἐνταῦθα πάλιν προσποιούνται προφάσεις οἱ ἐκ μέρους τῆς νέας καὶ ἐνίστανται λέγοντες «πρὸς τί σπεύδετε; ἡμεῖς ἔχομεν καὶ συγγενεῖς ἀποδημούντας, τοῖς ὁποίοις ἀνηγγεῖλαμεν τὸ πρᾶγμα καὶ εἰσέτι οὐδεμίαν ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν ἀπάντησιν· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ περιμείνωμεν μέχρις οὗ λάβωμεν καὶ τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν.» «ὄχι, ἀπαντῶσιν ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους· ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ περιμείνωμεν περαιτέρω· ἔδει μέχρι τοῦδε νὰ ἐλαμβάνετε τὴν ἐκ μέρους τῶν συγγενῶν ὑμῶν περιμενομένην ἀπάντησιν, κατ' ὅσον μάλιστα ἐγκαίρως ἔχομεν προαναγγεῖλῃ ὑμῖν τὸ πρᾶγμα.» Τότε εἰς ἐκ τῶν οικείων τῆς κόρης λέγει «ἐγὼ ἐγγυᾶμαι, ὅτι καὶ οἱ μακρὰν ἐρισκόμενοι συγγενεῖς συγκατατίθενται εἰς τὴν παραχώρησιν αὐτῆς» καὶ ὡς ἐπιτετραμμένος λαμβάνει τὸν δακτύλιον παρὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ μέρους τοῦ γαμβροῦ, πάντες δ' ἀνίστανται καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ. Μετὰ τὸν εὐλογητὸν προσφέρεται ῥακίον καὶ καφφές κατὰ πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ μέρους τῆς μνηστευθείσης, ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ τοῦ μέρους τοῦ μνηστευθέντος. Ἀφοῦ δ' ἑκάτερα τὰ μέρη προσενέγκωσι καὶ πάλιν ἀνὰ ἓν ποτήριον ῥακίου, διάνεμει ὁ κανδηλάπτης τοῖς παρακαθημένοις τὰ σακχαρωτὰ³⁾, ὅσα δ' ἐξ αὐτῶν ὑπολείπονται, ταῦτα λαμβάνει ἢ μήτηρ τῆς ἡδὴ ἡρραβωνισμένης. Μετὰ παρέλευσιν πέντε ἢ δέκα λεπτῶν προσφέρεται πάλιν καφφές, μετὰ τοῦτον δὲ μήλα καὶ δατλία.⁴⁾ Συνήθως λαμβάνει ἑκα-

¹⁾ Σημειωτέον, ὅτι τοιαῦτα διανέμονται καὶ ἐκ τοῦ μέρους τῆς νύμφης.

²⁾ Ἡ λέξις δατλί ν' ἐγένετο ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ datli (= γλυ-

στος ἀνὰ δύο μήλα καὶ δύο δατλία. Τέλος κατ' ἓν ὥραν ἀπέρχονται οἱ ἐκ μέρους τοῦ γαμβροῦ ἀπεσταλμένοι, ἢ πενθερὰ αὐτοῦ δωρεῖται ἐν ζευγὸς περικνημίδων καὶ ἐν μανδύλιον ἐκείνῳ, ὅστις ἔφερεν ἐπὶ τοῦ δίσκου τὰ σακχαρωτὰ μετὰ τοῦ ποτοῦ καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν αὐτῶν λαμβάνει τὸν δακτύλιον παρὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ μέρους αὐτῆς ἐν τῇ τελετῇ τῶν ἀρραβῶνων.

τὴν ἐπιούσαν προσέρχονται οἱ ἐνορίται καὶ οἱ ἐκ τῶν λοιπῶν ἐνοριῶν συγγενεῖς ἑκατέρων τῶν μερῶν, ἵνα ἐκφράσωσι τὰ συγχαρητήρια αὐτῶν⁵⁾ λέγοντες «χαῖρ-λία⁶⁾ καὶ καλορρίζικα· ἀμποτε καὶ 'ς σὴν τελείαν ἐδ-λόγησιν⁷⁾», οἱ δὲ γονεῖς καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων οἱ κηδεμόνες ἢ πρεσβύτεροι καὶ πλησιέστεροι συγγενεῖς τῶν ἡδὴ ἡρραβωνισμένων εὐχαριστοῦσι λέγοντες «καὶ 'ς ὁ ἑστέρα πᾶ 'ε' ἀρχοντικὰ» ἦτοι καὶ εἰς τὰ ἰδικὰ σας τὰ ἀρχοντικά, καὶ εἰς τὰ ἰδικὰ σας τέκνα⁸⁾. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἀρραβῶνων, ἴδωμεν δὲ ἡδὴ τὰ περαιτέρω.

τὸ γαμβροῦ τὰ λαλέματα⁹⁾ ἦτοι ἡ πρόσκλησις τοῦ γαμβροῦ: Μετὰ ὀκτὼ ἢ δέκα πέντε ἡμέρας ἀποστέλλεται ἐκ τοῦ μέρους τῆς νύμφης συγγενῆς τις παῖς πρὸς τὸν πατέρα, ἐν ἐλλείψει δὲ τούτου πρὸς τὸν πρεσβύτερον καὶ ἐγγύτερον συγγενῆ τοῦ γαμβροῦ, ἵνα προσκαλέσῃ αὐτὸν λέγων «τὴν Κυριακὴν περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν (Τουρκιστὶ) νὰ ὀρίσῃς μετὰ τοῦ γαμβροῦ καὶ ὄσανδῆποτε ἕτερον συγγενῶν θελήσης». Οὗτος δὲ πλὴν τοῦ γαμβροῦ συμπαραλαμβάνει καὶ τοὺς λοιποὺς αὐτοῦ υἱοὺς (ἐὰν ἔχη καὶ ἄλλους), τοὺς γαμβροὺς καὶ ἀδελφοὺς αὐτοῦ (ὡσαύτως ἐὰν ἔχη τοιοῦτους) καὶ τινὰς γυναικᾶς συγγενεῖς μεταβαίνει κατὰ τὴν προσδιορισμένην ὥραν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συμπενθέρου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλουσι πάλιν νὰ συμπαραλάβωσι δύο ὀκάδας σακχαρωτῶν, ἐν ᾗ ὁ γαμβρὸς, ἐὰν εὐπόρῃ, λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸ δῶρον¹⁰⁾, ὅπερ ὀφείλει νὰ προσενέγκῃ τῇ μνηστῇ αὐτοῦ, ἰδιαιτέρως δ' ἐν μανδύλιον σακχαρωτῶν καὶ λεπτοκαρῶν φρουκτῶν δι' αὐτὴν καὶ τὰς συγγενεῖς αὐτῆς προωρισμένων. Οὐχ ἦττον τὸ δῶρον τοῦ γαμβροῦ πρὸς τὴν μνηστῆν αὐτοῦ δύναται καὶ νὰ λείψῃ, ἐὰν μὴ εὐπόρῃ· ἀλλ' εἴτε προσφέρεται ὑπ' αὐτοῦ δῶρον, εἴτε οὐχί, ἢ πενθερὰ ὀφείλει νὰ δωρησῆται αὐτῇ δακτύλιον χρυσοῦν ἢ ἀρολόγιον. Ἐν ᾗ δὲ ἡδὴ πάντες κάθηται ἐν τῷ δωματίῳ ἢ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ὑποδοχῆς, ὁ γαμβρὸς κρυφίως πῶς ἐξέρχεται, ἵνα διευδυνθῇ πρὸς τὴν μνηστῆν αὐτοῦ συνοδευόμενος ὑπὸ

τινος συγγενοῦς¹⁾ αὐτῆς (ἀδελφῆς ἢ ἐξαδέλφης). Ἐνταῦθα πλέον ἀρχεται ἀγῶν τις· διότι ἡ μνηστῆ ἀποπειράτα δεῖν νὰ διαφύγῃ καὶ ἀποκρύπτει τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ῥόλις δὲ καὶ μετὰ βίας κατορθοῖ ὁ μνηστῆρ αὐτῆς νὰ ἴδῃ αὐτὴν ἀποσπῶν τὰς χεῖρας ἐκ τοῦ προσώπου αὐτῆς καὶ λέγων ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη ὑπάρχει ὥστε νὰ κρυφθῆ. Κατόπιν δωρεῖται αὐτῇ ὅπερ ἐκόμισε χρηματικὸν δῶρον μετὰ τοῦ μανδύλιου τοῦ περιέχοντος τὰ ἀνωθι εἰρημένα ὀπωρικά, αὐτὴ δὲ τοποθετεῖ αὐτὰ πλησίον ἑαυτῆς²⁾. Ἀφοῦ χαριεντισθῶσιν ἐπὶ τινα καιρὸν καὶ ἀνταλλάξασιν λόγους γλυκεῖς πλήρεις αἰσθημάτων ἔρωτος ἀγνοῦ καὶ φλογεροῦ, ἐγκαταλείπει ὁ νέος τὴν μνηστῆν αὐτοῦ καὶ ἐπανέρχεται πρὸς τοὺς λοιποὺς. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἐκ τοῦ μέρους τῆς μελλονύμφου ἔγνωσαν προσποιούμενοι ἐρωτᾶσι τί ἀπεγνένο ὁ γαμβρὸς, οἱ δὲ οικεῖοι αὐτοῦ ἀποκρίνονται λέγοντες «φαίνεται ὅτι ἔξω που χαριεντίζεται μετὰ τινος κυράς³⁾ αὐτοῦ». Ἐννοεῖται, ὅτι κατ' ὄλον τὸ διάστημα ἐξακολουθοῦσι πάντες διασκεδάζοντες ἑαυτοὺς καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν πίνοντες καὶ ἀφοῦ παρατεθῆ τράπεζα χορεύουσιν ὑπὸ τὴν συνοδείαν τῆς λύρας καὶ ἁρμάτων καταλλήλων. Ἐν καιρῷ τῆς τραπέζης ὁ γαμβρὸς τοποθετεῖται μετὰ τῶν συγγενῶν τῆς νύμφης γυναικῶν, αὐταὶ δὲ προσφέρουσιν αὐτῷ ἐκάστη ἀνὰ πέντε ἕως ἐξ ἐνδέσεις ἐδεσμάτων⁴⁾. Τέλος περὶ τὴν ἐνάτην ἢ δεκάτην ὥραν ἀπέρχονται οἱ προσκεκλημένοι ζητοῦντες νὰ συμπαραλάβωσι καὶ τὸν γαμβρόν, ἀλλὰ τῇ ἐπιμόνῳ αἰτήσῃ τῶν πενθερῶν αὐτοῦ καταλείπεται οὗτος παρ' αὐτοῖς. τὴν πρῶτην ὁ πενθερὸς μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ μεταβαίνει εἰς τὸ λουτρόν, ἐκεῖθεν δὲ προσκαλεῖ τὸν συμπένθερον αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἢ τοῦ ἑτέρου υἱοῦ (ἐὰν ἔχη τοιοῦτους). Μετὰ τὴν ἐκ τοῦ λουτροῦ ἐξοδὸν ὁ μὲν γαμβρὸς διευδύνεται πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, οὗτος δὲ καὶ ὁ συμπένθερος μεταβαίνουν εἰς τι καφφενεῖον καὶ ἀφοῦ πῶσιν ἀνὰ ἓν ποτήριον τείου διευδύνεται ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια. Ἐν τῷ μεταξύ δὲ καὶ ὁ γαμβρὸς πᾶν ὀλίγον τείον, γευματίσας καὶ ἐπανιδὼν τὴν μνηστῆν αὐτοῦ ἀπέρχεται οἰκάδε.

¹⁾ Αὕτη μετὰ τὴν ὀδηγίαν ἐπανέρχεται ἀμέσως εἰς τὴν θεῖαν αἰθῆς.

²⁾ Τὰ ὀπωρικά διανέμει αὕτη ταῖς φίλας αἰθῆς μετὰ τὴν ἐκ τῆς οἰκίας ἀποχώρησιν τοῦ μνηστῆρος καὶ τῶν περὶ αὐτὸν, διότι αἰσχύνηται νὰ παραδώσῃ αὐτὰ τῇ μητρὶ αὐτῆς.

³⁾ Κυράδες καλοῦνται αἱ συγγενεῖς τῆς νέας καὶ τοῦ νέου ὑπ' αὐτῶν οὐ μόνον ἡρραβωνισμένων ὄντων, ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ νυμφευθῶσι. Κυρὰ προσεῖ καλεῖται καὶ ἡ πενθερὰ ἐκ μέρους καὶ τοῦ γαμβροῦ καὶ τῆς νύμφης.

⁴⁾ Αἱ ἐνδέσεις αὐταὶ τῶν ἐδεσμάτων, αἱ κοινὰς μεζέδες καλοῦμεναι, προσφέρονται τῷ γαμβρῷ οὐ μόνον διὰ τοὺς παρόντας, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἀπόντας συγγενεῖς· ὑπάρχει μάλιστα συνήθεια ἀμοιβῆς προσφορᾶς τοιοῦτων ἐνδέσεων καὶ μετὰ τῶν ὀμοτραπέζων καθόλου. Ἐὰν δὲ τις ἀποποιῆτῃ προσφερομένην τινὰ ἐνδέσιν ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἐκορέσθη, λέγεται αὐτῷ: «'ς σὺ χορτασμέν' τὴν κοιλίαν ἔχωρσον ἄλλα σεράντα βούκας κ' ἄλλο» ἦτοι ὁ χορτασμένος δύναται νὰ φάγῃ ἄλλας 40 βούκας.

(Ἔπεται συνέχεια.)

¹⁾ Σημειωτέον, ὅτι ἡ προξενητρὶς οὐκ ἐστὶν ἐξ ἐπαγγέλματος τοιαύτη, ἀλλὰ παρέχει τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς φιλίας ἢ ἀγαθοεργίας ἐνεκα, δεῖν δὲ μετ' ἐπιτυχίας ἐκπληρῶσθαι τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς, ἐὰν μὲν ἡ πωχὴ ἀνταμειβεται χρηματικῶς, ἐὰν δ' εὐπορῇ φιλοδωρεῖται δι' ἄλλου τινὸς δῶρον, ἐνδύματος ἢ κοσμήματος.

²⁾ Ἡ λέξις σουμάδ' (πληθ. σουμάδα) λέγεται ἀντὶ σημάδιον ἦτοι σημεῖον: ὁ ἡρραβωνισμένος καλεῖται σουμαδεμένος καὶ ἡ ἡρραβωνισμένη σουμαδεμένη (τ. ἑ. σημαδεμένησα) ἦτοι σημαδεμένη.

ΠΑΡΑΔΟΞΟΝ ΣΥΜΒΑΜΑ
ΤΟΥ ΔΟΚΤΟΡΟΣ ΤΖΕΚΥΛ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΙΔ.

Υπό **ΡΟΒΕΡΤΟΥ ΛΟΥΤΔΟΒΙΚΟΥ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ.**

(Συνέχεια.)

Ὁ κύριος Ουττερσον ἐξηκολούθησε πάλιν σιωπηλὸς νὰ βαδίῃ, προφανῶς βεβουδισμένος εἰς σκέψεις καὶ συλλογισμούς.

«Εἶσαι λοιπὸν βέβαιος ὅτι εἶχε τὸ κλειδί τοῦ σπιτιοῦ;» ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους, διακόπτων τὴν σιωπὴν.

«Καλέ μου φίλε Ουττερσον . . .» ἤρχισεν ὁ Ἐνφειλδ δυσηρεστημένος.

«Ναί, ναί, ἔχεις δίκαιον» διέκοψεν αὐτὸν ὁ Ουττερσον «Ἐβρίσκω εὐνόητον, ὅτι αἱ ἐρωτήσεις μου σοὶ φαίνονται παράδοξοι. Ἄλλ' ὡς βλέπεις, φίλε μου, δὲν σε ἐρωτῶ περὶ τοῦ ὀνόματος ἐκείνου τοῦ κυρίου, ὅστις ὑπέγραψε τὸ συνάλλαγμα, διότι αὐτὸ τὸ ὄνομα μοῦ εἶνε ἤδη γνωστόν. Ἡ ἱστορία, τὴν ὁποίαν μοῦ διηγήθης, μὲ ἐξέπληξε καὶ μὲ συνετάραξε περισσότερο ἢ ὅτι νομίζεις. Καὶ διὰ τοῦτο σε παρακαλῶ, ἂν τυχὸν δὲν ὑπῆρξες κατ' ὅλα ἀκριβῆς εἰς τὴν διήγησίν σου, νὰ μοῦ εἰπῆς ὅλην τὴν ἀλήθειαν.»

«Ἐπρεπε νὰ μοῦ ἐκφράσης προτίτερα ὅλας σου τὰς ἀμφιβολίας» εἶπεν ὁ Ἐνφειλδ δυσηρεστημένος. «Σὲ διαβεβαίω ὅμως, ὅτι σοῦ διηγήθην τὰ πάντα μὲ ὄλην τὴν δυνατὴν ἀκριβείαν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε τὸ κλειδί καὶ τὸ ἔχει ἀκόμα. Μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τὸν εἶδα νὰ ξεκλειδῶνῃ τὴν θύραν.»

Ὁ Ουττερσον ἐστέναζε βαθέως, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε.

«Θὰ μοῦ χρησιμεύσῃ κ' αὐτὸ ὡς μᾶθημα,» εἶπεν ὁ Ἐνφειλδ. «Ἐντρέπομαι διὰ τὴν σημερινὴν μου φλυαρίαν. Ουττερσον, δὲν θὰ ὁμιλήσωμεν πλέον περὶ αὐτῆς ὑποθέσεως. Οὐδέποτε πλέον!»

«Οὐδέποτε πλέον!» ἀπήντησεν ὁ Ουττερσον.

Ἔτειναν πρὸς ἀλλήλους τὰς δεξιάς, καὶ εἶτα ἀπεχωρίσθησαν.

B.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν ὁ κύριος Ουττερσον ἐπέστρεψεν εἰς τὴν μονήρην κατοικίαν του πολὺ σοβαρὸς καὶ μελαγχολικός. Ἐκάθισε παρὰ τὴν τράπεζαν, ἀλλὰ δὲν εἶχε καθόλου ὄρεξιν. Συνήθως διήρχετο τὴν ἐσπέραν κατὰ τὰς κυριακὰς ἀναγινώσκων ζηρὸν τι θεολογικὸν βιβλίον, μέχρις οὗ τὸ φρολόγιον τῆς γειτνιαζούσης ἐκκλησίας ἐσήμαινε τὴν δωδεκάτην. Ἐπειτα κατεκλίνετο ἡσυχος καὶ ἐκοιμάτο. Κατ' ἐκείνην ὅμως τὴν ἐσπέραν δὲν ἠδυνήθη νὰ τηρήσῃ τὴν συνήθειάν του. Ἀποῦ ἀπεσκευάσθη ἡ τράπεζα τοῦ δεῖπνου, ὁ Ουττερσον ἠγέρθη καὶ λαβὼν τὸν λύχνον εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπουδαστήριόν του. Ἐκεῖ ἤνοιξε σιδηροῦν τι ἐρμάριον καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ ἓν ἔγγραφον φέρον ἐπὶ τοῦ περικαλύμματος τὴν ἐπιγραφήν: «Διαθήκη τοῦ Δρ. Τζέκυλ.» Συναφρωμένος καὶ σκυθρωπὸς ἐκάθισε παρὰ τὸ γραφεῖόν του καὶ διεξῆλθε μετὰ συντεταμένης προσοχῆς τὸ ἔγγραφον. Ἡ διαθήκη ἦτο γεγραμμένη ἰδίᾳ χειρὶ τοῦ κληροδότου· διότι ὁ κύριος Ουττερσον, εἰ καὶ ἀνεδέχθη τὴν τήρησιν τοῦ ἔγγραφου τούτου, ἀπεποιήθη ὅμως ὠρισμένως, νὰ

παράσῃ τὴν σύμπραξιν του εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης. Ἡ διαθήκη ὄριζεν, ὅπως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἐνρικού Τζέκυλ, διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας, τῆς ἰατρικῆς κτλ. κτλ., ὀλόκληρος ἢ περιουσία του ἔλθῃ εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τοῦ «φίλου καὶ εὐεργέτου του, κυρίου Ἐδουάρδου Χάυδ», καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὅτι, ἐν περιπτώσει κατ' ἦν ὁ Δρ. Τζέκυλ κατ' ἀνεξήγητόν τινα τρόπον ἐγίνετο ἀφαντος ἢ ἀπουσίαζεν ἐκ τῆς οἰκίας του περισσότερον τῶν τριῶν μηνῶν, τότε ὁ ῥηθεὶς κύριος Ἐδουάρδος Χάυδ ὀφείλε νὰ λάβῃ κατοχὴν ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ τοῦ Τζέκυλ, καὶ δὴ «ἀνευ οὐδενὸς ἐμποδίου, ἢ παρενοχλήσεως, ἢ ὑποχρεώσεως», πληρὴ τῆς πληρωμῆς μικρῶν τιμῶν χρηματικῶν ποσῶν εἰς τοὺς ὑπῆρέτας τοῦ Δρ. Τζέκυλ.

Τὴν διαθήκην ταύτην ὁ Ουττερσον ἐβλεπεν ἀνέκαθεν ὡς ἄν παλοῦκι γστὸ μάτι του, ὅπως λέγομεν κοινῶς· διότι ἀντέκειτο ὄχι μόνον εἰς τὸ αἰσθημα τῆς δικαιοσύνης, ὅπερ εἶχεν ὡς δικηγόρος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὀρθοπροσύνην του, εἰς τὸ λογικόν, εἰς τὸν κοινὸν νοῦν, ὅστις πᾶν ἀλλόκοτον καὶ ἰδιότροπον ἐθεώρει ὡς ἄδικον. Καὶ ἕως τῶρα μὲν ἡ ἀγανάκτησίς του ἐξηγεῖτο ἐκ τῆς παντελοῦς ἀγνοίας, ἐν ἡ διατέλει, περὶ τοῦ προσώπου τοῦ κληρονόμου ἐκείνου, τοῦ Ἐδουάρδου Χάυδ· τῶρα δὲ ἐγίνωσκε τὸν ἄνδρα. Ἀποῦ λοιπὸν πρότερον εἶχε τοσαύτην ἀποστροφὴν πρὸς τὸν ἀγνωστον τοῦτον ἄνθρωπον, ὅστις δι' αὐτὸν ἦτο ἄπλοῦν ὄνομα, μηδεμίαν ὠρισμένην εἰκόνα διεγείρον ἐν τῇ φαντασίᾳ του, — φαντασθῆτε πόσῃ βδελυγμίᾳ καὶ φρίκῃ ἠσθάνετο τῶρα πρὸς τὸ καταχθόνιον τοῦτο ὑποκείμενον. Ἐξ ἄπαντος μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπῆρχε συνδεδεμένη μυστηριώδης τις καὶ ἀποτρόπαιος πρᾶξις.

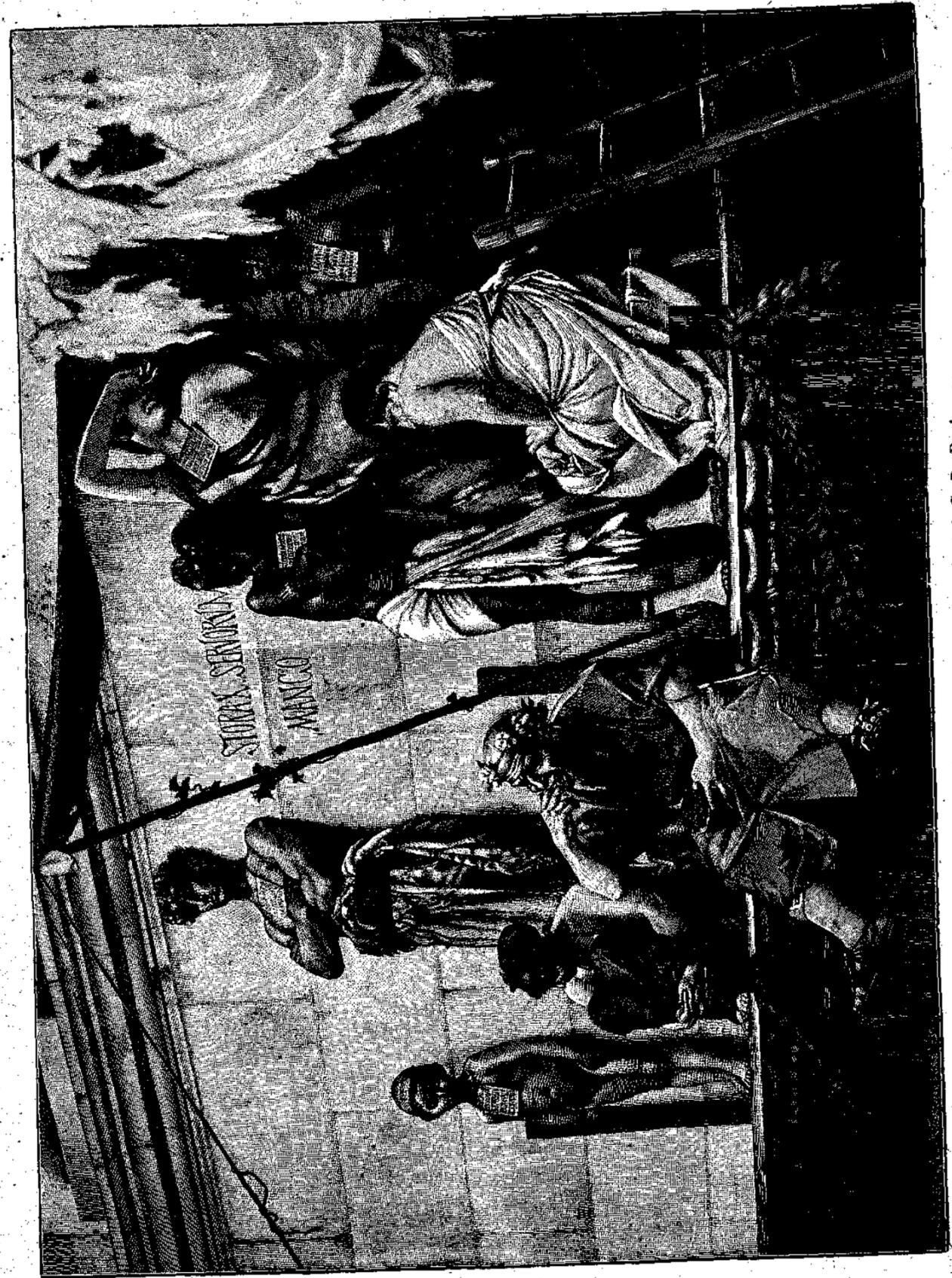
Ἐκ τῆς ἀορίστου καὶ ζοφεράς ὁμίχλης, ἦτις μέχρι τοῦδε περιεκάλυπτε τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο, ἐξεπήδα αἴφνης ἡ εἰδεχθῆς καὶ φρικαλέα μορφή ἐνός σατανᾶ.

«Ἐνόμιζα κατ' ἀρχὰς ὅτι ἦτο τρέλλα,» εἶπεν ἑναποθέτων αὐτῆς τὸ ἔγγραφον ἐν τῷ ἐρμαρίῳ «τῶρα ὅμως φοβοῦμαι μήπως ἐγκρύπτεται φρικῶδες ἐγκλημα.»

Ἀμέσως μετὰ τοῦτο ἐφόρεσε τὸν ἐπενδύτην του καὶ ἐξελθὼν μετέβη εἰς τὸ Cavendish Square, ἐνθα κατῴκει ὁ φίλος του, ὁ περίφημος ἰατρός Λάννου.

«Ἄν ὑπάρχῃ ἄνθρωπος, ὅστις εἰμπορῆ νὰ μὲ πληροφορήσῃ περὶ τοῦ μυστηρίου τούτου, εἶνε ὁ Λάννου» εἶπε κατ' ἑαυτόν.

Ὁ γηραιὸς καὶ ἀρχοντικῶτα ἐνδεδυμένος ὑπῆρέτης τοῦ διασήμου ἰατροῦ ὑπεδέχθη μετ' ἐξαιρέτου εὐγενείας καὶ ἀξιοπροσέπειας τὸν Ουττερσον καὶ ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἐστίασεως, ἐνθα ὁ Δόκτωρ Λάννου ἐκάθητο μόνος μετὰ τὸ δεῖπνον, πίνων ἐξαιρετικὸν οἶνον τοῦ Ὀπῆρτου. Ὁ ἐξοχος οὗτος ἰατρός, ὁ Δόκτωρ Λάννου, ἦτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα, ἀλλ' ἰσχυρὸς εἰσέτι καὶ εὐκίνητος γέρον, μὲ θαλερὸν εἰσέτι καὶ εὐχρουν πρόσωπον καὶ μὲ πυκνοτάτην, κατάλευκον κόμην — εὐτράπελος, ζωηρὸς καὶ εὐδὲς τοὺς τρόπους. Εὐδὲς ὡς εἰσῆλθεν ὁ Ουττερσον εἰς τὸ δωμάτιον, ἀνεσκήρτησεν

ὁ ἰατρός· καὶ τείνας ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ὑπεδέχθη αὐτὸν μετ' ἔγκαρδιου φιλοφροσύνης. Διὰ ζένους ἀνδρῶν, ἢ ὑπερεκχειλιζούσα αὐτὴ φιλοφροσύνη εἶχε τὸ θεατρικόν, ἀλλ' ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐβασίζετο ἐπὶ βαθυτέρου εὐκρινούς αἰσθημάτων. Ὁ ἰατρός Λάνυον καὶ ὁ δικηγόρος Οὐττερσον ἦσαν παλαοὶ φίλοι ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἐν τῷ σχολείῳ συμμαθητικῆς τῶν καὶ τῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ συμφοιτησεῶς τῶν, εἶχον δὲ τὸν μέγιστον σεβασμὸν πρὸς ἀλλήλους, ἠσθάνοντο δὲ ἀμφοτέροι μεγάλην εὐχαρίστησιν ὅταν ἦσαν μαζῇ καὶ συνωμίλουν ἐπὶ μακρόν.

Μετὰ τινὰς λέξεις περὶ ἀδιαφόρων, καθημερινῶν πραγμάτων, ὁ Οὐττερσον ἐστρέψε τὴν ὁμιλίαν εἰς τὸ ζήτημα, ὅπερ ἀπασχολεῖ ὀλοσχερῶς τὸν νοῦν του.

«Λάνυον» εἶπε «πιστεύω, ὅτι ἀμφοτέροι εἰμὲδα οἱ ἀρχαιότατοι φίλοι τοῦ Ἑρρίκου Τζέκυλ.»

«Ἐπεθύμουν νὰ εἰμὲδα καὶ οἱ τρεῖς νεώτεροι τὴν ἡλικίαν» ἀπήντησεν ὁ Λάνυον μειδιῶν, εἶτα δὲ προσέθηκε: «Ναὶ πιστεύω ὅτι εἰμὲδα οἱ παλαιότατοι φίλοι του. Ἀλλὰ πᾶς ἡλθεῖς εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα; Εἶνε τώρα πολὺς καιρὸς ὅπου τὸν βλέπω πολὺ σπανίως.»

«Σπανίως;» εἶπεν ὁ Οὐττερσον. «Ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι βλέπεσθε συχνά, ἐνεκὰ τῶν κοινῶν συμφερόντων σας.»

«Αὐτὸ συνέβαινε πρότερον» ἀπήντησεν ὁ Λάνυον, «Ἀλλὰ, πρέπει νὰ σοῦ ὁμολογήσω εὐκρινῶς, Οὐττερσον, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ὀλοκλήρως ἢ συμπεριφορὰ τοῦ Τζέκυλ ἔγεινε δι' ἐμὲ ἀκατανόητον αἰνίγμα. Κάτι τι συμβαίνει μ' αὐτὸν τὸν ἀνδρῶπον: ἀλλὰ τί ἀκριβῶς συμβαίνει, δὲν εἰξεύρω. Μερικὲς φορές μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε παράφρων. Ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἔπαυσα ποτέ νὰ ἐνδιαφερόμαι περὶ τοῦ Τζέκυλ, ἀν ὅχι δι' ἄλλο, τοῦλάχιστον ἐνεκὰ τῆς παλαιᾶς φιλίας ἣς μὰς συνδέει. Ἀλλὰ, καθὼς σοῦ εἶπα, τὸν βλέπω σπανιότατα. Μόναί αἱ διάστροφαι ἰδέαι του περὶ ἐπιστημονικῶν ζητημάτων δὲ ἠρκοῦν ὅπως διαλύσῃ καὶ τὴν στενοτέραν φιλίαν.»

Ὁ Λάνυον ἐπρόφερε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις μετ' ὕψος ἀσυνήθους ἐρεθισμοῦ, σχεδὸν μετὰ τινος ὀργῆς.

Ὁ Οὐττερσον ἠσθάνθη μικρὰν τινὰ ἀνακούφισιν.

«Ἄ, ἐμάλλωσαν δι' ἐπιστημονικὰ ζήτήματα» εἶπε κατ' ἑαυτὸν· «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ὅπου δὲν εἶνε τίποτε χειρότερον!»

Μετὰ βραχυτίαν τινὰ σιωπὴν ἠρώτησε τὸν Λάνυον.

«Μήπως γνωρίζεις ἕναν κάποιον Χάυδ, ἕνα γνωστὸν, ἕνα . . . προστατευόμενον τοῦ Τζέκυλ;»

«Χάυδ;» ἐπανέλαβεν ὁ Λάνυον. «Χάυδ; . . . Ὅχι, δὲν ἤκουσα ποτέ περὶ αὐτοῦ.»

Αὐτὰ λοιπὸν ἦσαν ὅλα, ὅσα εἰμπόρεσε νὰ μάθῃ ὁ Οὐττερσον· αὐτὰ ἦσαν ὅλαι αἱ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας ἔφερε μετ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν σκοτεινὴν καὶ ἔρημον κατοικίαν του. Αὐτὸς περιεστρέφετο ὄλην τὴν νύκτα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πλευροῦ εἰς τὸ ἕτερον ἐπὶ τῆς μεγάλης κλίνης του, βασανιζόμενος ὑπὸ ὀλιβερῶν διαλογισμῶν καὶ τυ-

ραννοῦμενος ὑπὸ φοβερῶν ὑποψιῶν. Τὸ ὠρολόγιον τῆς γειτονικῆς ἐκκλησίας ἐσήμανε τὴν ἕκτην πρωΐνην ὥραν. Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἀνελογίζετο μόνον τὰ πραγματικὰ γεγονότα. Ἀπὸ τοῦδε ὅμως ἤρχισαν νὰ ἀνελίσσωνται ἐν τῇ ὑπερεξηγημένῃ φαντασίᾳ του σκιναὶ καὶ εἰκόνες, αἵτινες ἐπλήρουν φρικῆς καὶ τρόμου τὴν ψυχὴν του. Ὅλα, ὅσα εἶχε διηγηθῆ εἰς αὐτὸν ὁ Ἐνφειλδ, ἴσταντο ἤδη ἐναργῆ καὶ ζωηρὰ πρὸ τῶν ὀμμάτων του, ὡς πραγματικῶς συμβαίνοντα. Ἐβλεπε τὰς ζωηρῶς φωτιζόμενας καὶ ἐρήμους ὁδοὺς τῆς μεγαλοπόλεως· ἔβλεπε τὴν μορφὴν ἑνὸς ἀνδρός, μετ' ἀπαισίας σπουδῆς πορευομένου· ἔβλεπε τὸ κοράσιον, τὸ ὁποῖον ἐτρεχεν ἐκ τῆς πλαγίας ὁδοῦ πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος· τώρα αἱ δύο μορφαὶ συνεκρούσθησαν πρὸς ἀλλήλας — τὰ κοράσιον ἔπεσε, καὶ ὁ κακοῦργος διαβαίνει πατῶν ἀσπλάγχχνως ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς σώματος. Μετὰ ταῦτα ἔβλεπε εὐρύχωρον καὶ πλουσίως ἠδρεπισμένον δωμάτιον· ἐν αὐτῷ ἔκειτο ὁ παλαιὸς του φίλος, ὁ Ἑρρίκος Τζέκυλ, ἠσυχῶς κοιμώμενος — καὶ μειδιῶν ἐν τοῖς ὄνειροις του· — τώρα ἠνέωχθη ἡ θύρα, τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης ἀνεσώρθησαν, ὁ κοιμώμενος ἀφωπνίσθη, καὶ ἐγώπιόν του ἴστατο σκοτεινὴ, ἀπαισία μορφή, ἣς τὸν διέτασσε νὰ σηκωθῆ καὶ νὰ τὴν ἀκολουθῆ, ἣς τὸν διέτασσε νὰ σηκωθῆ ἐν τῇ ὁδῷ, εἶτα δὲ ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ Τζέκυλ, οὐδὲ στιγμὴν ἀπερακρύνετο ἐκ τῆς φαντασίας τοῦ Οὐττερσον. Ἐβλεπεν αὐτὴν, ὡς ἀνήσυχον φάντασμα περιπλανωμένην ἐν ὥρᾳ νυκτὸς ἀπὸ οἴκου εἰς οἶκον· ἔβλεπεν αὐτὴν μετ' ἀγρίας σπουδῆς φερομένην διὰ τῶν ἐρήμων ὁδῶν, ἐν πάσῃ γωνίᾳ συγκρουομένην πρὸς μικρὸν τι κοράσιον, καταπατοῦσαν αὐτὸ καὶ διαβαίνουσαν μετὰ φοβερᾶς ἀταραξίας. Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὸ πρόσωπον τοῦ καταχθονίου τούτου δαίμονος — τὰ χαρακτηριστικὰ του μετεβάλλοντο ἀκαταπαύστως καὶ διελθόντο ὡς ὀμίχλῳδης εἰκῶν . . .

Ὁ Οὐττερσον δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ὑποφέρῃ αὐτὴν τὴν βάσανον. Ἀνεσκήρτησεν ἐκ τῆς κλίνης, μετὰ τὴν στερεὰν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἠσυχάσῃ καὶ νὰ μὴ ἀναπαυθῆ, πρὶν ἢ εὕρῃ αὐτὸν τὸν Ἄυδ. Ἄν κατῶρθωνεν ἐπὶ ἄελους νὰ τὸν ἴδῃ μίαν φοράν, ἔλεγε κατ' ἑαυτὸν, δὲ ἐξηγεῖτο ὄλον αὐτὸ τὸ μυστήριον, ἴσως δὲ δὲ ἠφανίζετο καὶ ἐντελῶς, ὡς πολλακίς συμβαίνει ὅταν τις ὑποβληθῆ εἰς τὸν κόπον γὰ ἐξερευνησῆ μυστηρίον τι. Ἴσως δὲ ἀνεκάλυπτε καὶ τι, τὸ ὁποῖον νὰ ἐξηγῆ τὴν παράδοξον αὐτὴν συμπίπτειαν τοῦ Τζέκυλ πρὸς τὸν Ἄυδ, ἢ τὸν μυστηριώδη σύνδεσμον ὅψ' οὐ συνεδέετο πρὸς αὐτὸν, καὶ τὸ ὁποῖον νὰ δικαιολογῆ πῶς τὴν παράδοξον διαδήκην τοῦ Τζέκυλ. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἠδεδε νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ὑπὸ ἀνθρωπίνην μορφὴν θηρίου, — τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν ἀπαθῆ καὶ φλεγματικὸν Ἐνφειλδ ἐνέπνευσεν ἀρητον καὶ ἀνεξάλειπτον ἀποστροφήν.

(Ἔσεται συνέχεια.)

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕΤ' ΑΛΛΗΛΩΝ.

Μυστηριώδες ὑπὸ Ἑρμάννου Χαίβεργ.

(Συνέχεια.)

Ἀκουσῶς ἠναγκάσθη ἤδη ὁ Καῖθ νὰ ὁμολογήσῃ εἰς ἑαυτὸν, ὅτι ἡ Κλεμεντίνα Σλεῖβεν ἐδῶς ἀπὸ τῆς πρώτης συναντήσεως ἐνεποίησεν αὐτῷ βαθυτάτην ἐντύπωσιν.

Καὶ ὅμως δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἦτο ἀκριβῶς αἰσθητικὸς ἔρωτος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠσθάνετο πρὸς αὐτήν· μόνον ἡ ἰδιόρρυθμος αὐτῆς καλλονὴ καὶ ἡ ὁμοιότης πρὸς τὴν τεθνεώσαν σφόδρῶν του ἐφαίνετο ὅτι

τὸν προσελάκεν· ὁσᾶς δὲ ἐσκέπετο ἀν δὲ ἠδύνατο νὰ τὴν νυμφευθῆ, ἀνεκύπτεν αἰφνης εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ ἡ μορφῆ τοῦ μικροῦ του κορασίου μετ' ἐπιπέματα περιδεῆ καὶ πλήρη μορφῆς, ἐμποιούντα αὐτῷ φέρον.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι περιστατικὸν ἀπέσπασε αὐτὸν ἀπὸ τῆς σκέψεως ταύτης.

Ὁ Καῖθ δηλαδὴ ἀνεμνήσκειτο τοῦ πατρὸς του, ἐπὶ δὲ τῇ ἀναμνήσει ταύτη συνέσφιγγε τὰ χεῖλη μετὰ πικρίας. Ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην του πάσας τὰς λεπτομερείας τῶν τελευταίων ἡμερῶν, ἐσχημάτιζε τὴν πεποιθὴν ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο ἐρωτευμένος εἰς τὴν Κλεμεντίναν. Ὅργῃ, ἀγανάκτησις σχεδὸν καταλαμβάνε τὸν Καῖθ. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς του εἶχον παρελθῆ μόλις ἕξ μῆνες. Ὁ δὲ πατὴρ του εἰσῆρχετο εἰς τὴν γερωνικὴν ἡλικίαν καὶ ἠσυχολοεῖτο μετὰ τῶν αὐτῶν σκέψεων! Καὶ αὐτὴ ἡ κόρη νὰ ἦνε μέλλουσα — μητρὶά του;!

Ἐπανειλημμένως ὁ Καῖθ ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν ν' ἀναχωρήσῃ, καὶ ὅμως ἔπιε, κρατούμενος τρόπον τινὰ ὑπὸ τινος γοητείας, ἐκ τῆς ὁποίας δὲν ἠδύνατο ν' ἀπαλλαγθῆ. Καὶ ὅμως ἀναλογιζόμενος ἀμερολήπτως καὶ σταδμῶν δικαίως ὅλας τὰς περιστάσεις ἔβλεπεν ὅτι οὐδὲν δικαίωμα εἶχε νὰ ἐναντιωθῆ πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ πατρὸς του. Ἴσως καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀνάγκην παραμυθίας, ἀνακουφίσεως τοῦ πόνου του· τοιαύτη λήθη δὲν ἦτο πάντοτε σημεῖον ἐλλείψεως ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀπαθανοῦσαν. Πυθάνον μάλαστα καὶ αὐτὴ ἡ μακροτίς νὰ εἶχε τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως ὁ ἀνήρ αὐτῆς συνάψῃ δεύτερον γάμον. — Καὶ ἂν αὐτός, ὁ Καῖθ, δὲν ἠδεδε νὰ λάβῃ φεῖ σφόδρην τὴν Κλεμεντίναν, διατὶ νὰ μὴ ἐπιθυμῆ τὴν σφόδρην αὐτῆς μετ' ἄλλου τινός, δυναμένου ἴσως νὰ καταστήσῃ αὐτὴν εὐτυχῆ;

Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο ἐγωιστής, ψυχρὸς, ἰδιοτελεὴς ἀναίσθητος καὶ ἀκαρδὸς, ἀλλὰ τὰ ἐλαττώματα ταῦτα οὐδέποτε εἰδείξε πρὸς αὐτὸν τὸν Καῖθ. Μετὰ τρυφερότητος καὶ στοργῆς ἐπηγρύπνει ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως καὶ μορφώσεως του, οὐδεμίαν ποτὲ χάριν τῷ ἀπειροῦθῃ, οὐδέποτε ἐβράνη πρὸς αὐτὸν δεσποτικῶς, οὐδέποτε προσηνέχθη πρὸς αὐτὸν μετὰ τὴν ἀστροφίαν τῆς πατρικῆς ἀφεντίας. Καὶ ὅμως ὁ Καῖθ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀγαπήσῃ τὸν πατέρα του. Ἀπηχθάνετο τὴν ἐξωτερικὴν προσωπειὰ ἣν ἔφερε πάντοτε, μηδέποτε φαινόμενος οἷος πράγματι ἦτο.

Ἀλλὰ πᾶσαι αὗται αἱ σκέψεις ἀπεσοβήθησαν ἐκ τοῦ πνευματός του, ὅτε ὁ Καῖθ διηθῶνε τὰ βήματά του εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως.

Σφοδρὸς πόθος πρὸς τὸ κοράσιόν του κατέλαβεν αὐτόν· πλὴν τοῦτου ἐπῆλθον εἰς τὸν νοῦν του πᾶσαι αἱ κατεπείγουσαι ἐμπορικαὶ ὑποθέσεις, ἅς φερεῖ νὰ διεξαγάγῃ καὶ — τὸ ἴδιον αὐτοῦ πρόσωπον μετὰ τὸ παρελθόν του καὶ μετὰ τὰς περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδας του.

Ὁ κόμης Φέλιξ εὐρίσκειτο περὶ τινὰ πρωΐνην ὥραν ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ κόμητος Σλεῖβεν· ἐκάθητό ἀπέναντι τοῦ φίλου του καὶ ἠμίλει πρὸς αὐτὸν μετὰ ζωηρότητος. Ὁ κόμης Σλεῖβεν ἐξέπεμπε νέφη καπνοῦ ἐκ τινος παλαιᾶς καπνοσφρίγγος ἐκ σπαιῖου καὶ ἠεροῦ, μετ' ὀψυμένως τὰς ὀφρῆς καὶ μετ' ἐκφρασίαν τινὰ εὐθδείας ἐν τῷ προσώπῳ του, τὴν βέουσαν ὁμιλίαν τοῦ ἀρχαίου διαλαφμάτου.

Τὸ δωμάτιόν του περιεῖχε τὰ ἐπιμελῶς ἐπιχειρησθέντα ἐκ κοκκινοξύλου ἐπιπέλα τῶν παλαιῶν χρόνων. Ἐπὶ τῆς ἀνασκαπέντης πλακῆς τοῦ παλαιοῦ γραφείου εὐρίσκειτο τεμάχια συνσεταρμένου χάρτου ἐντὸς κυπέλλου περιπεποικιλμένου διὰ μαργαριτῶν· ἐκεῖ πλησίον ἔκειντο κατ' ἀλλεπάλληλα στρώματα ἐπισεσωρευμένα ἐφημερίδες, καὶ ἄνωθεν τοῦ γραφείου εὐρίσκειτο ἐν ὠρολόγιον ἐπιχρυσωμένον καὶ κοσμοῦμενον διὰ τινος συμπλέγματος ἀγαλλματιῶν, περιστάντων ποιμενικόν τι εἰδῶλλον· ἡ ποιμενίς εἶχε τὸν δεξιτὴν τῆς δεξιᾶς χειρὸς τεθειμένον ἐπὶ τῶν χευλῶν, ὁ δὲ ποιμὴν παρετήρει ὀνόνους πρόβατόν τι κείμενον παρὰ τοὺς πόδας τῆς. Ὁ φοιτητὴς ὀλίγους κῶδων ὁ περιβάλλον τὸ ὠρολόγιον ἦτο εἰς μέρος τι βαρυσμένον, ἀλλ' ἡ σχοιμὴ ἦτο συγκεκολλημένη διὰ λεπτῆς λαριδῶν χάρτου καὶ ἐπειδὴ τὸ βεβλαμμένον μέρος ἦτο ἐστραμμένον πρὸς τὰ ὀπίσθεν, ἠδύνατο μόνον ὑπὸ προσεκτικῶν ὀφθαλμῶν νὰ παρατηρηθῆ.

Πλήθος διαφόρων ἀντικειμένων ἔκειντο τοποθετημένα ἐν σχολαστικῇ εὐταξίᾳ. Ἐκαστον ἐπιπλόν, αἱ παλαιαὶ τοῦ ἀρχαίου συμβολῆ ἀλλὰ καλῶς διατηρούμεναι ἔραπειαι, τὰ κομμάτια τῶν ἐρμάρια, αἱ καθήκλια ἐλαμπρὸν λάμπριν τινὰ σεβασμίας ἀρχαιότητος καὶ ἐμαρτύρουν τὴν κατ' ἐκάστην ἡμέραν τακτοποιούσαν αὐτὰ χεῖρα. Ὑπόζυγος πνιγρὰ ὀσμὴ καπνοσφρίγγων ἐπλήρου τὸ δωμάτιον.

Ὁ κόμης Σλεῖβεν, ὅστις ἀκόμη κατὰ τὰ γηρατεῖα του εἶχε νυμφευθῆ ἐκ δευτέρου, εἶχε πλὴν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Κλεμεντίας Ἰουλίαν ἐκ τοῦ πρώτου, ἀκόμη μίαν θυγατέρα ἐκ τοῦ τελευταίου γάμου του, ἣς εὐρίσκειτο ἤδη ἐν τῇ οἰκίᾳ συγγενῶν τινῶν τοῦ κόμητος ἐν Χόλσταϊν.

Αἱ δύο γυναῖκες ἦσαν ἀδελφαὶ καὶ ὁμοίαιον πρὸς ἀλλήλας κατὰ τὴν παρουσίαν καὶ τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας των. Ὁ κόμης δὲν εἶχε περιουσίαν, ἀλλ' ἡ σφόδρῶς του ἔφερεν αὐτῷ ὡς προῖκα μικρὸν τι κτήμα, ὅπερ ὀμοῦ μετὰ τὴν σύνταξιν ἦν ἐλάμβανεν ὡς πρῶτην διευθυντῆς τοῦ ταχυδρομείου ἐξήρκει ὅπως δῆποτε πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας.

Ἡ Κλεμεντίνα Ἰουλία — ὀνομασθεῖσα οὕτω κατὰ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτῆς ἦτις κατήγετο ἐξ Ἰσπανίας — οὐδέποτε εἶχε ζητηθῆ μέχρι τοῦδε εἰς γάμον, ἴσως ἐνεκὰ τοῦ σωματικοῦ αὐτῆς ἐλαττώματος καὶ τῆς μετριᾶς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ πατρὸς τῆς.

Ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Μερτεθδὲς εἶχεν ἑπίσης ἰδιόρρυθμον καλλονὴν, ἀλλ' εἰς τὸ ὕψηλόν καὶ ταχέως ἀσθῆδεν ἀλλὰ μὴ συμμετρικῶς ἀναπτυχθέν σώμα τῆς ἐφαίνοντο τὰ μέλη μὴ ἐπαρκῶς ἐστρωμένα, πρὸς τοῦτους δὲ εἰς τὴν συμπεριφορὰν αὐτῆς ἔλειπεν ἡ ἐνίαυα ἐκεῖνη ἡρεμία, ἣς ἡ εἶνε ἐμφοτος ἢ ἀποκτάει διὰ τῆς μακροχρονίου πείρας. Ἡ κόρη αὐτῆς ἐγγέλα μεγαλοφῶνως, ἐβάδιζε ὀλίγον τι κεκυφύτα, καὶ οἱ βραχιόνες τῆς ἐφαίνοντο διηνεκῶς ἀσταθεῖς καὶ τάλαντεύμενοι. Ἐπειδὴ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἔπαυσεν ἐκ βηχῶς καὶ αἰ παρειαί τῆς ἤρχισαν νὰ χρωματίζωνται μετὰ νωσθρὸν τι ἐρυθρῶμα, ἐστάλη ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς εἰς τὴν ἐξοχίαν, ὅπως ἀναλάβῃ τὰς δυνάμεις τῆς.

«Καὶ τώρα ἔχω ἀκόμα μίαν ὑπόθεσιν, πολλὴ σπουδαίαν δι' ἐμὲ ὑπόθεσιν, περὶ τῆς ὁποίας ἐπεθύμουν νὰ ὁμιλήσω μαζὶ σας, ἀγαπῆτέ μου κόμης» — ἤρχισε λέγων ὁ κόμης Φέλιξ, καὶ κλίνας πρὸς τὰ ἔμπροσθ ἐβρίσθη τὸ σιγαρέττον του εἰς μικρὸν τι δοχεῖον ἐκ πορσελλάνης, ἐν τῷ ὁποίῳ ἦσαν ἐπιτυχῶς ἐξωγραφημένα ἀργυρὰ τινὰ καὶ χρυσὰ νομίσματα.

«Θὰ με ἐννοήσετε ἀπ' ἑαυτοῦ σας εὐκόλως, διότι καὶ σεις ὁ ἴδιος ἐκάμετε ὅμοιον διάβημα, ἀν καὶ αἱ περιστάσεις εἶνε κατὰ τὰλλα διαφόροι.»

«Ἐπεθύμουν, ἐπεθύμουν» — ἐνταῦθα ὁ κόμης ἔφερε τὴν χρυσὴν του μονόπτερον εἰς τὸν ὀφθαλμὸν του καὶ προσητένευσε τὸν ἀρχαῖον φίλον του — «νὰ ζητήσω εἰς γάμον τὴν θυγατέρα σας Κλεμεντίνα Ἰουλίαν, καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ εἰπῆτε, ποῖα εἶνε ἡ ἰδέα σας περὶ τούτου.»

Εἰς τὸ μέταπον τοῦ κόμητος Σλεῖβεν ἐσχηματίσθησαν βυτίδες, περὶ τὸ στόμα του ἐξωγραφεῖτο χαρμόσυνος ἐκπληξίς καὶ θαυμασμός, καὶ ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὁ κόμης Φέλιξ ἦτο περικεκαλυμμένος ὑπὸ νεφῶν καπνοῦ, τὰ ὅποια ὁ φίλος του ἐν τῇ ταραχῇ του ταχέως καὶ ἀδιακόπως ἐξέπεμπε.

Ὁ πόνων του ἠφανίσθη ἐντὸς τοῦ ὕψηλοῦ, μέλανος περιλαμίου, ἡ ἀριστερὰ χεὶρ ἐσῆκωσε τὸ κάλυμμα τῆς καπνοσφρίγγος, καὶ ὁ ἀντίχειρ ἐπανειλημμένως ἐβυθίζετο εἰς τὴν στάκτην.

«Alle Wetter! Bravo!» ἐφώνησεν ἐπὶ τέλους. Ἰδὼν δὲ ὅτι ὁ κόμης Φέλιξ δὲν ἀνήγγησεν ἀμέσως τίποτε, προσέθηκε ταχέως:

«Δαμιρά! Ἐξάρητα — πολλὴ ἄραία — ἐννοῶ δὲ πληρέστατα — ἀλλὰ ἡ Κλεμεντίνα Ἰουλία;»

Ναί, αὐτὸ ἦτο τὸ ὀδοκῶν! Μεταξὺ πόδου καὶ ἐκπληρώσεως ἠνοίγετο τάφρος ἀπεράντων διαστάσεων.

Ἡ Κλεμεντίνα Ἰουλία; ἐπανελάμβανεν ὁ γέρον καὶ ἐφαίνετο ζητῶν τὴν συμβουλὴν ἐκεῖνου, ὅστις ἐπερίμενε παρ' αὐτοῦ νὰ λάβῃ συμβουλὴν.

Ἡ γυνὴ μου εἶνε ἤρχισε λέγων ὁ κόμης Φέλιξ μετ' ἀπαθείας, «νὰ ὁμιλήσετε μετὰ τὴν θυγατέρα σας, ἡ ὁποία δὲ ἐκτίμησεν τοὺς λόγους, οἵτινες δι' ἐμὲ καὶ δι' αὐτὴν τὴν ἰδίαν μετὰ παραινῆσαν πρὸς τὸ διάβημα τούτου. Δὲν εἶνε ἀνάγκη ἐξηγήσεων, ἀν καὶ ἐνωῶ καλῶς, ὅτι ἡ κόμησσα δὲ σταδμίσθη τὴν πρότασιν μόν μάλλον μετὰ τὸ λογικὸν παρὰ μετὰ τὴν καρδίαν. Παρακαλέσατέ τὴν ἐπίσης, νὰ μὴ ἀποφασίσῃ, πρὶν ἢ καὶ ἐγὼ ὁμιλήσω πρὸς αὐτήν. Ἄν εἴπῃ καὶ τότε ὅχι — τότε πλέον δὲν ὀμιλοῦμεν οὔτε λέξιν περὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς. Θὰ με ὑποχρεώσετε πολλή, ἀγαπητέ κόμης, ἀν ἀμέσως τώρα γνωστοποιήσετε εἰς τὴν κορίαν σας τοὺς πόδους μου καὶ ὀμιλήσετε, εἰ δυνατόν, ἀπὸ κοινῶν πρὸς τὴν κόμησσαν. Ἄν δὲν ἐμπορέσετε νὰ μοῦ δώσετε ἀπάντησιν μέχρι τοῦ γεύματος, ἐπεθύμουν νὰ ἔλθω ἐγὼ μετὰ μεσημβρίαν καὶ νὰ συσκεφθῶμεν τὰ περαιτέρω περὶ τοῦ συνοικεσίου τούτου, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐλάττω, δὲ εἶνε εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη ἀφέλιμον.»

Ο γηραιός κόμης Σλειβεν κατένευεν ως παιδίον, λαμβάνον αναλόγως πρὸς τὸ περιορισμένον ἀντιληπτικόν του εὐκρινῆ καὶ σαφῆ παραγγέλιον, ἔβαινε πρὸς τὸν Βιστόρφ τὴν χεῖρα καὶ εἶπε:

«Μείνετε βέβαιος, ἐξοχότατε, ὅτι δὲν θὰ παραλείψω, ὅτι εἶνε εἰς τὴν δυνάμιν μου. Καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν, σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν ὑψηλὴν τιμὴν. — Αὐτὴ εἶνε μίᾳ ἡμέρᾳ, — μίᾳ ἡμέρᾳ...» προσέθηκε, κινῶν τὴν κεφαλὴν, «ἢ ὅποια, τὴν ὁποίαν...»

Ο κόμης Βιστόρφ διέκοψεν αὐτὸν δι' εὐγενοῦς κινήσεως, καὶ ἠγέρθη.

«Λοιπὸν μέχρι τοῦ γεύματος ἐλλίξω νὰ λάβω ἀπάντησιν περὶ ταῦ ἀποτελέσματα, προσφιλέστατε κόμης. Δέχθητε τὰς εὐχαριστίας μου καὶ τὰ προσκυνήματά του εἰς τὴν κόμησσαν.»

Οἱ δύο γηρατοὶ φίλοι ἔτειναν ἐκ νέου τὰς χεῖρας πρὸς ἀλλήλους καὶ εἶτα ἐχωρίσθησαν.

Μίαν ὥραν περὶ που μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κόμητος Βιστόρφ, εἰσῆλθεν ὁ Καῖὸ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σλειβεν. Ἐνῶ ἐξήτει νὰ ἴδῃ τὸν ὑπέρβην ὅπως ἀναγγεῖλῃ τὴν ἐπισημνίαν του εἰς τὴν οἰκογένειαν, ἠνέωξεν ἀκριβῶς τὴν σιγμὴν ταύτην ἡ Κλεμεντίνα· Ἰουλίᾳ τὴν θύραν τῆς αἰδοῦσης.

Ἡ ὄψις τῆς ἦτο ἐκτάκτως σοβαρά· τὸ πρόσωπόν τῆς ἐγενεῖν ἐρηθρὸν καὶ ἀμέσως πάλιν φυχρὸν, ἅμα ὡς εἶδε τὸν Καῖὸ· εἶτα δὲ μετὰ βραχύν, ἀμήχανον χαιρετισμὸν, παρεκάλεισεν αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αἰδοῦσαν τῆς ὑποδοχῆς.

«Ἐρχομαι νὰ σὰς ἀποχαρτίσω» εἶπεν ὁ Καῖὸ. — «Ἄξιον ἀναχωρῶ. Ἡδανόμην πολὺ τὴν ἀνάγκην νὰ σὰς ἐπανίδω καὶ νὰ σὰς ὁμιλήσω πάλιν, κόμης. Ἐπεθύμουν νὰ λάβω τὴν βεβαιότητα, ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία δυσάρεστος οὐκ ἀμεταξύ· μας. Ἡμπορῶ νὰ τὸ ἐλπίζω;»

Ἡ Κλεμεντίνα· Ἰουλίᾳ ἐποίησεν ἐν σιωπῇ ἀρνητικὸν νεύμα καὶ παρετήρησε τὸν Καῖὸ μὲ ὄλως ἰδιάζον βλέμμα, συγχρόνως δὲ ἐπίσειε τὸ στήθος τῆς διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἀσθμαίνουσα εἶπε ταχέως. «Καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ νὰ σὰς ὁμιλήσω, κύριε κόμης. Μεθ' ὅσα συνήθην σήμερον πρωῒ, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ κάμω χρῆσιν τοῦ δικαιοῦματος τῆς φιλίας, τὴν ὁποίαν μοι προσφέρατε.»

«Σήμερον πρωῒ; — Δὲν σὰς ἐννοῶ, κόμης!»

«Πῶς; Δὲν εἰδέετε τί συνέβη;» εἶπεν ἡ Κλεμεντίνα· Ἰουλίᾳ καὶ τὸ πρόσωπόν τῆς προσέλαβε τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ εἴπῃ τὰ πάντα καὶ ὅμως ἀδυνατοῦντος νὰ ἀποφασίσῃ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν σιγμὴν ταύτην ἐβάνη ὁ ὑπέρβης καὶ διέβη ἀποκομίζων τὰ λείψανα τοῦ πρό· μικροῦ περαιοθέντος προγεύματος, ἐχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων οἱ συνδιαλεγόμενοι· καὶ ἡ μὲν Κλεμεντίνα Ἰουλίᾳ ἀνέβη τὴν κλίμακα ὁ δὲ Καῖὸ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἰδοῦσαν.

Κατὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ Καῖὸ ὁ κόμης Σλειβεν ἐπορεύετο μὲ μεγάλη βήματα ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τῆς αἰδοῦσης. Ἐκ τῆς κανονοργιῆς του ἀνεπέμποντο δακτυλοειδῶς κυανόχροα νέφη καπνοῦ, αὐτὸς δὲ ὁ κόμης καὶ ὁ σὺζυγὸς του ἐβάνθησαν μετὰ δυσκολίας καταστειλιαντες χειρονομίας τινάς, προκληθείσας ἐκ τῆς αἰφνυδίας διακοπήσεως συνδιαλέξεώς των.

Ἄλλ' ἡ ἡρεμὸς καὶ ἀφελὴς συμπεριφορὰ τοῦ Καῖὸ ἀπέδωκε καὶ εἰς αὐτὸς τὴν συνήθη ἀπαρξίαν. Ὀλίγας στιγμὰς μετὰ ταῦτα ἐκάθητο ὁμοῦ ἐν τῷ πρὸς τὸν κήπον τετραμμένῳ ἐξώστῳ καὶ διελέγοντο περὶ τῆς προσεχούσης ἀναχωρήσεως τοῦ ξένου, περὶ τῆς ἐπιστροφῆς του, καὶ περὶ ἄλλων σχετικῶν πραγμάτων. Κατὰ τὴν συνδιαλέξιν ὁ κόμης Σλειβεν ἠγομάσθη ἀπαξ νὰ ἐγγίσῃ τὸ ζήτημα, ὅπερ τοσοῦτον ἀποκλειστικῶς ἀπησχόλει τὸ πνεῦμά του. Ἄλλ' ἡ

ΤΑΛΛΕΥΡΑΝΔΟΣ.

κόμησσαν διέκοψε τυχαίως δίδων τὴν ὁμιλίαν του καὶ ἡ συνδιάλεξις ἐστράφη πάλιν εἰς γενικώτερα πράγματα.

Ο Καῖὸ εἶπε μετὰξὺ ἄλλων ὅτι δὲν εἶδε καθόλου τὸν πατέρα του τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ ἐβάνη ἐκπλαγῆς ὅτε ἤκουσεν ὅτι ὁ πατὴρ του πρὸ ὀλίγου ἦτο ἐνταῦθα, παρὰ τῇ οἰκογενεῖᾳ Σλειβεν.

Μετ' ὀλίγον εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἡ Κλεμεντίνα Ἰουλίᾳ, ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Καῖὸ καὶ ἐκάθισε χάρις νὰ προφέρῃ οὐδὲ λέξιν.

Κατὰ τὴν σιγμὴν ταύτην ἠκούσθη τὸ κακάρισμα ἐνὸς πετεινοῦ, καταδιωκόμενου ὑπὸ τοῦ κυνὸς τῆς οἰκίας. Ὁ κόμης Σλειβεν ἔλαβεν ἐκ τούτου ἀφορμὴν νὰ μεταβῇ εἰς τὸν κήπον, συγχρόνως δὲ καὶ ἡ σὺζυγὸς του ἠναγκάσθη νὰ ἐξέλθῃ, κληθείσα ὑπὸ τῆς εἰσελθούσης ὑπηρετίας.

Μόλις ἐξῆλθον οὗτοι, ἡ Κλεμεντίνα Ἰουλίᾳ ἐσηκώθη ταχέως καὶ ἀποβαλοῦσα τὴν συνήθη αὐτῆς ἐπιφυλακτικώτητα εἶπεν ἄνευ προουμιῶν, καὶ ἐν σφοδρῇ ταραχῇ:

«Δὲν εἰδέετε λοιπὸν, κύριε κόμης, ὅτι ὁ πατὴρ σας σήμερον πρωῒ μὲ ἐξήτησεν εἰς γάμον;»

«Ὁ πατὴρ μου; Ἄδύνατον!» ἐφώνησεν ὁ Καῖὸ ἀρχαῖον. «Καὶ σεις;» «Ἀκριβῶς περὶ τούτου ἠδανόμην κατεπειγουσαν ἀνάγκην νὰ ὁμιλήσω μὲ σας καὶ νὰ ζητήσω τὴν συμβουλὴν σας, τὴν...»

«Ἄν ζητήτε τὴν συμβουλὴν μου,» εἶπε ταχέως ὁ Καῖὸ διακόπων· ἀποτόμως τὴν ὁμιλίαν τῆς, «τότε εἰπέτε: ὄχι!»

«Καὶ οἱ λόγοι;» Ὁ Καῖὸ ἐσηκώθη καὶ ἐστάθη παρατηρῶν ἐν σιωπῇ εἰς τὸν κήπον. Συγχρόνως ἐξέφυγε κρᾶυγὴ περιφρονήσεως καὶ χλεύης ἐκ τῶν χειλέων του.

«Αὐτὴ εἶνε ἡ φιλία;» εἶπεν ἡ Κλεμεντίνα Ἰουλίᾳ βραδέως τόνίζουσα τὰς λέξεις.

Ὁ Καῖὸ μετεστράφη ταχέως. Ἐν τῷ προσώπῳ του ἐβρίσθητο σπασμωδικὴ τις κίνησις· μετ' ἀποτόμου ὁρμῆς ἤρπασε τὴν χεῖρα τῆς κόμης.

Ἐχετε δικαίον! Συγχαρησατέ με, κόμησσαν! Μὲ συμπαρέσυρε τὸ αἰσθημά μου. Ἐλαβα ὑπ' ὄψιν ἅπαντα πολλὸν τὸν ἐαυτὸν μου καὶ πολλὸ ὀλίγον σας. — Ἀγαπάτε τὸν πατέρα μου;»

Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξήτουν τοὺς ἰδιοὺς τῆς μὲ μακρὸν, βαθὺ βλέμμα. Ἐαὶ τινὰς στιγμὰς ἡ κόρη ἐδρίσκετο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς γοητείας του καὶ δὲν ἤδύνατο νὰ προφέρῃ οὐδὲ λέξιν.

«Δὲν ἀδικεῖτε, κόμησσαν; Τότε λοιπὸν ὁμιλῶ ἐγὼ γιὰ σας. Ὅχι! Δὲν τὸν ἀγαπᾶτε! Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τὸν ἀγαπᾶτε! Ἀλλὰ οἱ γονεῖς σας πιέζουν καὶ — τὸ μέλλον σας παρουσιάζεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν. — Οἱ λόγοι; Ὅλους τοὺς λόγους, οἵτινες σας παρακινοῦσιν εἰς αὐτό, δόναται καὶ ἐγὼ νὰ ἀναφέρω. Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι λόγοι, τοὺς ὁποίους δὲν δύνανται νὰ ἀναφέρω, χωρὶς νὰ διατρέξω τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ παρεξηγηθῶ, καὶ μὲ τοὺς ὁποίους ἴσως θὰ ἐδίγοντο ζητήματα, τὰ ὁποία εἶνε καλλίτερον νὰ μὲνῃ μετὰξὺ μας ἄρρητα καὶ ἀνεκδήλωτα. Διότι νομίζω ὅτι ὑπάρχει κατὰ τὴν ἀνεκδήλωτον μετὰξὺ μας, κόμησσαν. Δὲν εἶν' ἔτσι;»

«Ὅχι!» εἶπεν ἡ Κλεμεντίνα· Ἰουλίᾳ μετὰ σταθερότητος. «Ἐκ μέρους μου τοῦλάχιστον, ὄχι! Ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπάτης ἐπιθυμῶ νὰ σας ἐξαγάγω. Ἀκούσατε, πῶς σκεπτομαι, καὶ διορθώσατέ με ἂν ἀπατάμαι. Σὰς τὸ ζῆτῶ παρακλητικῶς. Ὁ πατὴρ σας εἶνε τέλειος ἱσότης. Ἐχω πάντα λόγον, νὰ τὸν θεωρῶ ἄξιον τοῦ μεγίστου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης· ἐκ μέρους μου. Ἄλλ' ἐν πράγμα μόνον μὲ φοβίζει. Ὅτε ἐγὼ προσφέρω εἰς αὐτὸν οὐτε αὐτὸς εἰς ἐμὲ ἀγάπην· πλὴν δὲ τούτου γίνομαι — μήτηρ σας; Καὶ σεις μὲ ἀγαπᾶτε.»

«Ναί, Κλεμεντίνα· Ἰουλίᾳ!» ἐπρόφηεν ὁ Καῖὸ.

(Ἔσται συνέχεια.)

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

1. Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΝΑΠΟΛΕΩΝ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 17).

2. ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΟΥ ΜΑΙΟΥ, εἰκὼν ὑπὸ C. Kiesel (ἐν σελ. 21).

3. ΑΓΟΡΑ ΔΟΥΛΩΝ ΕΝ ΡΩΜΗ. Εἰκὼν ὑπὸ G. R. Bou-langer (ἐν σελ. 25).

Ἡ δουλωσις τῶν ἠττώμενων λαῶν ἀπέτελει τὴν βᾶσιν τοῦ μεγαλείου τῆς Ῥώμης· ὁ ἐξευτελισμὸς καὶ ἡ ταπεινωσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς πρᾶγμα, εἰς «ἐμπόρευμα» ἦτο εἰς ἐκ τῶν ὄρων τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῆς. Τούτο παρουσιάζει ἡμῖν ἐναργῶς καὶ ἡ χαρακτηριστικώτατη εἰκὼν τοῦ καλλιτέχνου. Πόσον ὠραία καὶ περικαλλεῖς μορφαὶ εὐρίσκονται μετὰξὺ τῶν ἐμπορευμάτων τούτων! Ὡς μαρμαρίνον ἄγαλμα ἴσταται ὁ νεανίας ἐκεῖ μὲ τοὺς σιβαροῦς βραχιόνας ἐσταυρωμένους ἐπὶ τοῦ στήθους, ὡς ἦρος· ἐνῶ αἱ νεάνιδες φαίνονται παραδεδομένα εἰς τὴν θλίψιν καὶ τὸν ἀπελπισμὸν. Ἐξ μόνος φαίνεται ἀμέριμος καὶ εὐδυμος — ὁ δύσμορφος δουλέμπορος, ὅστις ἀνέτως καθήμενος ἐπὶ τῆς σανίδος, μὲ κρεμαμένους τοὺς πόδας, λαμβάνει τὸ γεῦμά του· τὸ μαστίγιον, ὅπερ τὴν ὥραν ταύτην μένει ἄργον, ἔχει ἐξηρητημένον ἐκ τοῦ βραχιονοῦ του. Εἰς τὸν τοῖχον εἶνε γεγραμμένη ἡ φήμη του: «Στάραξ δουλέμπορος.»

Ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ βλέπομεν καὶ τὸν τρόπον κατ' ὄν ἐξετίμητο εἰς πώλησιν οἱ δοῦλοι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ῥώμῃ. Τὸ ζύλλινον ἰκρίωμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἴσαντο οἱ δοῦλοι ὠνομάζετο catasta (ἐκ τοῦ κατάστασις). Οἱ ἀγορασταὶ ἀνέβαινον ἐπὶ τοῦ παραπήγματος τούτου διὰ τῆς κλίμακος, ὅπως ἐξετάσωσι τὸ «ἐμπόρευμα». Ὁ πρὸς πώλησιν ἐκτεθειμένος δοῦλος φέρει ἀπὸ τοῦ λαμποῦ ἐξηρητημένον ἀβάκιον (titulus), ἐφ' οὗ ἦτο γεγραμμένον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τὰ προτερήματά του καὶ τὰ ἐλαττώματά του. Ὁ πόλεμος, ἡ ἀρπαγὴ ἀνθρώπων, οἱ αὐστηρότατοι νόμοι μᾶς ἀπολιτίστου ἐποχῆς, τὰ πάντα συνετέλουν πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς ἀνδραπεμπορίας. — Αἱ τιμαὶ, αἰτινες ἐπληρώνοντο διὰ τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα, ἦσαν διαφορώτατοι. Ὁ πρῶτος Κάτων ἐπλήρωσε διὰ δουλοῦς γεωργοῦς ἕως 1500 φράγκα τὸν ἕνα (κατὰ τὰ σημερινὰ χρήματα). Ὁραῖαι νεάνιδες, οἱαὶ παρίστανται ἐπὶ τῆς ἡμετέρας εἰκόνας, ἐπωλοῦντο ἐκάστη ἀντὶ 2000 ἕως 6000 φράγκων. Μικρὰ παιδία, ὡς τὸ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας εἰκόνας, ἐπωλοῦντο ἀντὶ 600 περίπου φράγκων. Ἐννοεῖται ὅτι δοῦλοι μὲ μεγάλας ἰκανότητάς, γραφεῖς, μουσικοὶ, ἰατροὶ, καλλιτέχναι κτλ., ἐπωλοῦντο εἰς μεγαλητέρας τιμὰς. Ὅτῳ λ. χ. μανθάνομεν ὅτι σοφὸς τις δοῦλος ὀνόματι Δάφνις ἐστοίχισε εἰς τὸν κύριόν του 700,000 sestertium, ἦτοι κατὰ τὰ σημερινὰ χρήματα περὶ τὰ 150,000 φράγκα ἐν στρογγύλῳ ἀριθμῷ.

4. ΤΑΛΛΕΥΡΑΝΔΟΣ (ἐν σελ. 28).

Ὁ Ταλλεϋράνδος, τοῦ ὁποίου τὰ ἀπομνημονεῖματα ἐδημοσιεύθησαν τῇ 1 μαρτίου συγχρόνως ἐν Παρισίῳ, ἐν Λονδίῳ καὶ ἐν Κολωνίᾳ, ἀπέθανε τῇ 17 μαΐου 1838 ἐν Παρισίῳ ἐν ἡλικίᾳ 84 ἐτῶν, καὶ δὴ ἐν πλήρει συνειδήσει καὶ πλήρει κατοχῇ τῶν πνευματικῶν του δυνάμεων. Τῇ προτεραιᾷ τοῦ θανάτου του εἶχε δεχθῆ παρὰ

τινος νεαροῦ ἱερέως, τοῦ βραδύτερον περιφήμου ἐπισκόπου τῆς Ὀρλεάνης, Duranlou, τὰ ἀχραντα μυστήρια καὶ οὕτω ὁ πρῶν ἀφωρισμένος ἐπίσκοπος τοῦ Autun ἀπέθανε συνδιηλλαγμένος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ συνδιαλλαγὴ αὐτὴ ἐνεποίησε τότε ἐν Παρισίῳ μεγάλην αἰσθησὴν ἐπὶ δὲ μεγαλητέραν φυσικῶ τῷ λόγῳ ὁ θάνατος αὐτοῦ τοῦ ἀνδρός.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη βεβαίως εἶχε περιπέση εἰς λήθην, ἀλλὰ ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος Φίλιππος ἐξετίμησε αὐτὸν μεγάλως καὶ ἐξήτει πάντοτε τὴν γνώμην καὶ τὴν συμβουλὴν του εἰς ὅλας τὰς σπουδαίας ὑποθέσεις τοῦ κράτους. Ὡς γνωστόν ὁ δοῦς τῆς Ὀρλεάνης ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ ἰουλίου 1830, ὅτε προσεφέρθη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Lafayette τὸ στέμμα, ἐξήτησε πρότερον τὴν γνώμην τοῦ Ταλλεϋράνδου καὶ τότε μόλις ἐδῆλωσε τὴν παραδοχὴν του, ὅτε ὁ πολύπειρος πολιτικὸς ἀνὴρ ἐπεμψεν αὐτῷ τὸ ἱστορικὸν καταστάν ἐκεῖνο δελτάριον ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε γράψῃ ἰδιοχειρῶς τὴν μίαν μόνην λέξιν: acceptez.

Ἀκόμη κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Ταλλεϋράνδος μετέβη ὡς Γάλλος πρεσβευτῆς εἰς Λονδίον, ἔνθα κατὰ τὴν συνδιασκέψιν τῶν μεγάλων δυνάμεων περὶ τοῦ Βελγίου ἀντεπροσώπευσε τὴν Γαλλίαν μετὰ τῆς γνώστης αὐτοῦ διπλωματικῆς δεινότητος τοσοῦτον ἐπιτυχῶς ὥστε εἰς αὐτὸν ὠφείλετο κατὰ τὸ μέγιστον μέρος ἡ ταχεῖα διέξαγωγή τοῦ σπουδαίου ἐκείνου ζητήματος, ἐκ τοῦ ὁποίου εὐκόλως ἤδύνατο νὰ ἐκτραγῆ γενικὸς εὐρωπαϊκὸς πόλεμος. Ὁσαύτως πιστεύεται ὅτι μεγάλως συνετέλεσε διὰ τῆς ἐπιρροῆς του εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ πρίγκηπος Λεοπόλδου τοῦ Σαξωνικοῦ Κοβούργου ὡς βασιλεῦς τοῦ Βελγίου, τοῦδ' ὅπερ καθίσταται πιδανώτατον ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι ὁ νεαρὸς βασιλεὺς ζητήσας εἰς γάμον τὴν θυγατέρα τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου, τὴν πριγκίπισσαν Λουίζαν, εὔρε θερμοῦν ὑπερασπιστὴν τῆς προτάσεως του τὸν Ταλλεϋράνδον, τοῦ ὁποίου καὶ ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ἐξήτηθη ἡ γνώμη.

Εἰς τὰς λαμπροτάτας ἑορτὰς τῶν γάμων τούτων ἐν Παρισίῳ καὶ ἐν Βερσαλλίας ὁ Ταλλεϋράνδος ἐπανῆλθεν ἐκ Λονδίνου καὶ ὑπῆρξε μίᾳ τῶν διαπρεπεστάτων καὶ θελκτικώτατων μορφῶν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλεῦς Λουδοβίκου Φιλίππου· ὁ ἐπτακακογδοκοντούτης γέρον, ὅστις πάντοτε ὑπῆρξε λάτρης καὶ θαυμαστῆς τοῦ ὠραίου φύλου, κατέδελξεν, ὡς διηγεῖται συγχρόνως τις χρονογράφος, ὅλην τὴν αὐλὴν διὰ τῆς ἐρασμωτάτης συμπεριφορᾶς του, διὰ τῶν πνευματωδιστάτων εὐφυολογῶν του καὶ διὰ τῶν ἐυγενικωτάτων τρόπων του. Μετὰ ταῦτα ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν δέσιν του ἐν Λονδίῳ καὶ κατάρθωσε μετὰ τοῦ Palmerston τὴν σύστασιν τῆς τετραπλῆς συμμαχίας μετὰξὺ Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλλίας. Ὅτῳ ἐπεράτωσε τὸ πολιτικὸν καὶ διπλωματικὸν του στάδιον, ὅπερ, πλὴν μικρῶν τιμῶν διακοπῶν, περιέλαβεν ἡμῶν αἰῶνα, διότι καὶ πρὸ τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως διεδραμάτισεν ὁ Ταλλεϋράνδος σπουδαιότατον πρόσωπον ἐν ταῖς γενικαῖς συνελεύσεσι.

Απάτη και εκβίασις. Διά τους ανθρώπους, τους ζώντας εκ της αγροτείας και της απάτης, δεν υπάρχει πράγμα ιερών ούτε αγίων· και τα ιερώτερα και ευγενέστερα αισθήματα της ανθρωπίνης καρδίας δύνανται οι άνθρωποι ούτοι να εκμεταλλευθούν, όταν εβρωσι κατάλληλον περιστασιον. — Έν Λονδίω εξη νεαρὸς τις και ἐνάρετος ιερέυς, υπεφημέριος μιάς ἐνορίας, ἀπερπτος τὰ ἦδη και τὴν διαγωγὴν και ἀπολαύων γενικῆς ἀπολήψεως και σεβασμοῦ παρὰ τοῖς ἐνορίταις του. Έννοεῖται διὰ τὴν ἀγαθὴν φήμην, ἣς ἀπῆλαυν, ἐπιλοπιμειτο διὰ παντὸς τρόπου νὰ διατηρήσῃ ἀλάφειον, καθότι οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ οἱ κληρικοί διατρέχουσι τόσον συχνὰ τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ περιπλεχθῶσιν εἰς δημόσια σκάνδαλα ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἡμέραν τινα ἐνφ' ἐξήρχετο ἐκ τῆς ἐκκλησίας ὁ νεαρὸς υπεφημέριος, κυρία τὴν ὑπανδρὸς ἐκ τῆς ἐνορίας του πλησιάζει πρὸς αὐτὸν και τῷ λέγει μετὰ δακρῶν ὅτι ἔχει νὰ τῷ ἀνακοινώσῃ μυστικὸν τι, ὡς ἀπὸ πολλοῦ ἦδη χρόνου πιέζει τὴν καρδίαν τῆς καὶ ἀπειλεῖ ἀχεθὸν τὴν ζωὴν τῆς, καθικετεύει δὲ αὐτὸν νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς διότι πρόκειται περὶ σπουδαιωτάτου πράγματος, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτάται ἡ ὑπαρξίς τῆς. Ὁ νεαρὸς ιερέυς συγκινηθεὶς ἐκ τῶν δακρῶν τῆς γυναικὸς ἐνέδωκεν εἰς τὴν παράκλησίν τῆς και τὴν ἐπισκέφθη. Ἄλλ' ὅποια ἦτο ἡ ἐκπληξίς του, ὅτε ἡ κυρία δακρῶσασα και ἐρυθρῶσασα ἀπολόγησεν αὐτῷ ὅτι τὸν ἀγαπᾷ και ὅτι ἐκ τοῦ πολλοῦ ἔρωτος κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὸν νοῦν τῆς. Ὁ ιερέυς, ἀληθῶς τίμιος ἀνὴρ, συνῆλθεν ἀμέσως ἐκ τῆς ἐκπληξέως του και ἤρχισε νὰ νοουθετῇ τὴν κυρίαν, λέγων ὅτι ὀφείλει ἐκ παντὸς τρόπου νὰ ἐκρίψῃ ἐκ τῆς καρδίας τῆς αὐτὸ τὸ πάθος, τὸ ὁποῖον οὐτε εἰς αὐτὴν ἀρμόζει, ἔγγαμον ὄσαν, οὔτε εἰς ἀδὸν ὡς ιερέα. Οἱ λόγοι του ἐφάνησαν ἐμπούνητες τῆν ποδομένῃ ἐντύπωσιν· ἡ κυρία ἀνέλαβε βαθυμῶδ' τὴν ἡσυχίαν τῆς και ἐπὶ τέλος ὑπέσχετο νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς πόλεως ἢ τοῦλάχιστον νὰ μετοικήσῃ εἰς ἄλλην τινα μεμακρυσμένην ἐνορίαν, ἵνα μὴ ἐξῆ τὴν εὐκαιρίαν νὰ βλέπῃ τὸν ἐφημέριον. Ἐγουνεκτήσεν ὁμως παρὰ τοῦς πόδας τοῦ ιερέως και καθικέτευσε αὐτὸν νὰ μὴ τῷ ἀρνήσῃ μίαν τελευταίαν χάριν, ἐν μόνον και τελευταίον φίλημα, ὡς δέξιμα τῆς συγγνώμης του, λέγουσα ὅτι μετὰ τὸ φίλημα τοῦτο θὰ εἴνε ἐτοίμη νὰ ὑποστῇ τὰ πάνθ' ἕνεκα τῆς ἡσυχίας του. Ὁ ἀγαθὸς ιερέυς ἰδίαςσε μὲν πρὸς σιγὴν, ἀλλ' ἔπειτα κυριεθεὶς ὑπὸ τοῦ οἴκτου περιεπέχθη τὴν γυναῖκα και ἠσπασθὴ αὐτὴν, μετ' ὃ ἀμέσως κατέλιπε τὴν οἰκίαν βαδίζας συγκινημένως.

Πέντε ἡμέρας μετὰ τὸ συμβῆν τοῦτο ὁ ἀκακος και ἀνόητος ιερέυς ἔλαβεν αἰφνης ἐν δέμα, και ἀνοίξας αὐτὸ βλέπει πρὸς μεγίστην του ἔκπληξιν μίαν φωτογραφίαν μεγάλου σχήματος, ἣτις παρίστα αὐτὸν κατὰ τὴν σιγὴν κατ' ἣν ἠσπάζετο τὴν ὑπανδρον γυναῖκα. Συνάμα δὲ εὐρίσκει ἐν τῷ δέματι και μικράν τινα ἐπιστολήν, ἀναγγέλλουσαν αὐτῷ ὅτι ὑπάρχουσι ἐτοίμη πολλὰι του αὐτὰι φωτογραφία, τὰς ὁποίας ὁ ιερέυς ὀφείλει νὰ ἀγοράσῃ ὅλας πρὸς μίαν λίραν στερλίαν δι' ἕκαστον ἀντίτυπον, διότι ἄλλως θὰ πωληθῶσι δημοσίᾳ εἰς τοὺς ἐνορίτας του. Φοβερὸν σκάνδαλον ἐμελλε νὰ συμβῇ, ἂν μία ἐκ τῶν φωτογραφιῶν τοῦτων ἤρχετο εἰς τὴν δημοσιότητα, ἀλλ' ὁ ιερέυς ἔχων τὴν συνείδησιν καθάραν ἀπεφάσισε νὰ διακινδυνεύσῃ τὸ πᾶν. Ἐγνωστοποίησε τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ἀστυνομίαν, οἱ ἐκβίασται συνελήφθησαν, αὐτὸς δὲ ὁ ιερέυς κατέλιπε ἀμέσως τὸ Λονδίον.

Ὅλιγα περὶ λιθάνθρακων. Αἱ μεγάλαι ἀπεργίαι τῶν τελευταίων ἐτῶν ἐπέστρεψαν τὴν προσοχὴν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἐπὶ τῶν λιθάνθρακων, ἐκ δὲ τοῦ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, οὐ ἀξιοῦται σήμερον ἡ καθύμνος ἀπὴ ἔλη, ὀρυμθεὶς Γάλλος τις μηχανικὸς συνέγραψε μάλιστα και τὴν ἱστορίαν τοῦ ὄρυκτου τοῦτου, ἐκ τῆς ὁποίας δύναται τις νὰ μάθῃ πολλὰ ἐνδιαφέροντα πρᾶγματα.

Ὁ λιθάνθραξ ἔσχε τὴν αὐτὴν τύχην, ἣν ἔχουσι και πολλὰ ἄλλα πρᾶγματα, ἐπὶ δὲ καὶ ἀνθρώποι· οἵτινες παρέσχον μεγάλας

ὕπηρεσιαις εἰς τὴν ἀνθρωπότητα και ἐπηνέθησαν ὑπὸ πάντων και ἐδοξάσθησαν, ἐνφ' κατ' ἀρχὰς εἶχον παραγνωρισθῆ και καταδικασθῆ και περιφρονηθῆ. Ὄντω και ὁ λιθάνθραξ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ, ἐνθα σήμερον ἀπολαύει τῆς πλείστης ἐκτιμήσεως, ἐπέστη κατ' ἀρχὰς τοῦς πλείστους και δεινοτάτους διωγμούς.

Λέγεται ὅτι και ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Ῥωμαίων ἐξωρύχθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ λιθάνθρακες, ἀλλ' ἡ χρῆσις αὐτῶν ἐδωρεῖτο βλαβερὰ εἰς τὴν ὑγίαν τῶν ἀνθρώπων, διότι ἡ καθύμνος ἀπὴ ἔλη ἀναπτόσσει πολλὴν αἰθάλην. Ἐρρίκος ὁ τρίτος λέγεται ὅτι ἐχορήγησεν ἐν ἔτει 1233 εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Newcastle τὸ προνόμιον νὰ ἐξορύσσωσι λιθάνθρακας και νὰ χρησιμοποιώσιν αὐτοὺς πρὸς θερμασίαν κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἀλλὰ τὸ ὄρυκτὸν τοῦτο ὑψίστατο σφοδρότατος διωγμὸς, ἀκόμη δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1645 ἀπηγορεύθη ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἐν τῇ Ῥηθίᾳ πόλει. Ἐν ἔτει 1769 λέγεται ὅτι ἀνέκετο εἰς Γαλλίαν, και ἰδία εἰς Παρισίους, τὸ πρῶτον πλοῖον, τὸ φορτωμένον μὲ λιθάνθρακας, ἐκ τοῦ Newcastle. Οἱ Γάλλοι ὄμως ἰσχυρίζονται ὅτι οἱ λιθάνθρακες ἦσαν πολλὸ πρότερον γνωστοὶ ἐν Γαλλίᾳ, τῷ 1190 ἦδη. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ γαλλικὸν ὄνομα τῶν λιθάνθρακων, houille, παράγουσι τινες ἐκ τινος σιδηρορυγοῦ ὀνομαζομένου Houillos ὅστις πρῶτος μετεχειρίσθη τὸν λιθάνθρακα εἰς τὸ ἐπιτηδεύμα του περὶ τὰ τέλη του δωδεκάτου αἰῶνος.

Ἐν πάσαις ταῖς χώραις, πρὸ πάντων δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐγεννήθη πρὸ πολλοῦ ὁ φόβος περὶ τῆς ἐνδεχομένης ἐξαντλήσεως τῶν λιθάνθρακωρέων, και διὰ τοῦτο ἐζητήθη νὰ ὀρισθῇ ἐκ τῶν προτέρων ἡ διάρκεια τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν. Ἐν Ἀγγλίᾳ μάλιστα διαρρίσθη ἰδιαιτέρα πρὸς τοῦτο ἐπιτροπή, ὡς ἐξετάσῃ ἐπὶ πόσον χρόνον εἰσὶν θὰ ἐπαρκῶσι τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ὑπάρχοντα στρώματα τῶν ἀνθράκων τοῦτων. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἦσαν εὐχάριστα. Μετὰ ὀκταετίας ἐρέουσιν ἡ βασιλικὴ ἐπιτροπὴ εἰρηάσεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐντὸς 350 ἐτῶν τὰ ἀνθρακωρεῖα τῆς Ἀγγλίας θὰ εἴνε ἐξηνηλημένα. Ἄλλοι ὄμως νεώτεροι ἐρευνηταὶ ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ μέγιστον μέρος τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ λιθάνθρακωρέων θὰ εἴνε ἡδη κατὰ τὸ ἔτος 1983 ἐντελῶς ἐξηνηλημένον. Ὁ ἐν Λονδίω στατιστικὸς Price Williams ἰσχυρίζεται μάλιστα ὅτι τὰ μεγάλα μεταλλεῖα τῶν λιθάνθρακων ἐν τῇ μεσημβρινῇ Οὐαλίᾳ μετὰ 46 ἐτη, τὰ δὲ τοῦ Lancashire μετὰ 74 ἐτη θὰ εἴνε ἐξηνηλημένα, ὡσαύτως δὲ ἐν Northumberland και ἐν Durham δὲν θὰ ὑπάρχωσι πλέον ἀνθρακες μετὰ 94 ἐτη. Ἀπέναντι τῶν ἀγγλικῶν τούτων στατιστικῶν ἡ Γερμανία εἴνε εὐχάριστημένη, διότι οἱ γεωλόγοι τῆς ἀποφαινόνται ὅτι ὑπάρχουσι ἐν αὐτῇ ποσὰ λιθάνθρακων ἰκανὰ διὰ χίλια ἐτη.

Ἐκ τῶν νεωτάτων περὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου γενομένων ἐρευνῶν μανθάνομεν προσέτι ὅτι ἡ ἡμερησία κατανάλασις τῶν λιθάνθρακων ἐν ὅλῃ τῇ κόσμῳ ἀνέρχεται εἰς 25 ἑκατομμύρια σιτηθῶν (καντάρια). Ὄντως ὡστε κατ' ἑκάστην ὥραν καίονται ἐν ὅλῃ τῇ κόσμῳ 1,100,000 σιτηθῶν λιθάνθρακων.

Τὸ μέγιστον ὄρυκτον τοῦ κόσμου κατεσκευάσθη ἐσχάτως διὰ τὸ Δημαρχεῖον τῆς πόλεως Φιλαδελφείας. Ἡ διάμετρος τῆς πλακῆς τοῦ ὄρυκτου τοῦτου ἔχει μῆκος 10 μέτρων· τὸ μῆκος τοῦ λεπτοδείκτου εἴνε 4 μέτρα, τὸ δὲ τοῦ ὄρυκτου 2 1/2 μέτρα. Τὸ βάρος τοῦ κῶδωνος, τοῦ σημαίνοντος τὰς φρας εἴνε 25,000 χιλιόγραμμων. Τὸ γινανέωδες τοῦτο ὄρυκτόν ἰσχυρίζονται διὰ μικρὰς τινος ἀτμομηχανῆς, ἣτις συγχρόνως θέτει εἰς κίνησιν τὴν δυναμομηχανὴν δι' ἣς φωτίζεται ἡ πλάξ τοῦ ὄρυκτου.

Ὁ πληθυσμὸς τοῦ γερμανικοῦ κράτους, συμπεριλαμβανομένης τῆς Ἑλγολάνθης, ἀνῆρχετο τῇ 1 δεκεμβρίου 1890, κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς, εἰς 49,422,928 κατοίκους.

Ἀρχαιότητες τοῦ νέου κόσμου. Καὶ πρότερον ἦδη ἀνεκαλύφθησαν πολλὰς τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἀρχαιότατα μνημεῖα, μαρτυροῦντα ὅτι πολλὸν χρόνον πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Νέου Κόσμου λαοὶ τινες τῆς Ἠπείρου ταύτης εἶχον ἀφίχθῃ εἰς μέγαν βαθμὸν ἡμετέρας και πολιτισμοῦ. Ἄλλ' αἱ νεώταται ἀρχαιολογικαὶ ἀνακαλύψεις, ὡς ἀγγέλλουσι τὰ ἀμερικανικὰ φύλλα, φαίνονται τοσοῦτον σπουδαῖαι ὡστε, ἂν ἀποδειχθῶσιν ἀληθεῖς, θὰ δianoίξωσιν εὐρύτατον ὄριζοντα εἰς τὴν καθόλου ἀρχαιολογίαν και θὰ ἀγάγωσιν ἴσως τὴν ἐπιστήμην εἰς τὸ τελικὸν συμπέρασμα, ὅτι ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ ἡπείρῳ ὑπῆρχον ἦδη πρὸ χιλιετηρίδων, ἐν πανθαλαίῳ προῖστορικοῖς χρόνοις, φονικικαὶ ἀνοικταὶ κατέχουσαι ἰκανῶς ὑψηλὴν βαθμίδα πολιτισμοῦ. — Ἐν τῇ Πολιτεῖᾳ Missouri ὑψοῦται μετὰ τὸ βορείου βραχίονος τοῦ Salt River και τοῦ Otter Creek ὄρος τι διακοσίων ποδῶν ὕψους, ὀνομαζόμενον «Narrows» παρὰ τῇ βορείῳ κλιτῇ τοῦ ὄρους. τοῦτου ἀνεκαλύφθη λαξευτὸν τι ἀντρον ἐν σχήματι ναοῦ. Κατὰ τὴν κωνηγὸς τις ἀνεκάλυψε σπηλαῖον τι σκεπαζόμενον ὑπὸ ποκνῶν θάμνων, τὸ ὁποῖον ἐραίνεται χρησιμεῖον ὡς καταφυγιον εἰς τὰ θηρία, τοῦ ὁποῖου ὄρας τὰ τεῖχάματα εἰδείκνουν ἐναργῆ ἰχνη ἀνθρωπίνης ἐργασίας. Εἰς τὸ ἐνδοτάτον τεῖχος τῆς σπηλαίου τοῦτου εὐρέθη ἀψιδιοειδῆς πύλη ἐκ λίθων μετὰ πολλῆς τέχνης ἐπεξεργασμένη και ἀποτελοῦσα τὴν εἰσοδον εἰς ἕτερον ἐν τῷ βάθει ἐκτείνόμενον εὐρὸν χώρον, ὀμοιάζοντα πρὸς ναόν. Ἡ ἀψὶς βασίζεται ἐπὶ τεχνιέντως κατεσκευασμένων κίωνων ἐκ γρανίτου. Ὁ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀψιδιοειδῆς προεξέχων λίθος φαίνεται ὅτι ἦτο προωρισμένος δι' ἐπιγραφὴν, ἣτις ὄμως ἐλλείπει. Ὁ ἐνδοθεν τῆς πύλης διανοιγόμενος λαξευτὸς ὀλοιοειδῆς χώρος ἔχει 35 ποδῶν πλάτους και 50 μῆκος. Κατὰ διαστήματα 10 ποδῶν ὑψοῦνται 12 φράσαι ἐκ γρανίτου στήλαι ἐπὶ τετραγώνων βάσεων, δεκνυουσῶν φανταστικὰ σχήματα ἀγνώστου τινὸς φυτοῦ. Ἐπὶ τῶν κίονοκράνων τῶν σπηλαίου τοῦτου ὑψοῦνται ἕτεροι ὄγκοι ἐξ ἀβεστολίθου μέχρι τῆς κορυφῆς ὀροφῆς και προσαρμόζονται ὀντω πρὸς αὐτὴν, ὡστε αἱ στήλαι φαίνονται ὑποσηρῖζουσαι τὴν ὀροφήν. Ἀξιοπεριεργὸς εἴνε ἡ κατασκευὴ τοῦ ναοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀκουστικὴν, διότι και ὁ ἐλάχιστος ψιθυρισμὸς ἀκούεται πανταχοῦ εὐκρινῶς. Μετὰ τῆς πύλης και τῶν δύο πρώτων σπηλαίων εὐρίσκονται ἀμφωτέρωθεν μεγάλαι πλάκες ἐκ μέλων γρανίτου, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιγραφῆς. Ἐν γένει δὲ, πλην τῶν ἀνθέντων ἀτινα παριστάσιν αἱ βάσεις τῶν κίωνων, οὐδὲν εὐρίσκειται ἔργον τῆς γλυπτικῆς ἀξίον λόγου. Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ναοῦ ὑψοῦται ὁ βωμὸς, ἀποτελούμενος ἐκ μεγάλου ὄγκου γρανίτου ἐπὶ τετραγώνου βάσεως ἐξ ἀβεστολίθου. Ἡ ἐκ γρανίτου πλάξ τοῦ βωμοῦ ἔχει μῆκος 6 ποδῶν και πλάτος 3 ποδῶν. Δεξιῶθεν τοῦ βωμοῦ διανοίχεται ἕτερα ἀψιδιοειδῆς πύλη, ἀγνοῦσα εἰς μικρότερον τι δωμάτιον ὅπου πιθανῶς ἐχρησίμευεν εἰς διαμονὴν τῶν ιερῶν. Ἡ ζηρασία ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦτου χώρου εἴνε τοσαύτη ὡστε τὰ πάντα διετηρήθησαν ἐν καλῇ καταστάσει και φαίνονται ὡς ἐντελῶς νέα. Εὐρέθησαν προσέτι ἐν ταῦθα μακρὸς τις πέλεκυς ὀρειχάλκινος, ἐν τεμαχίον ἔλαφειον κέρατος και ἐν ἑλλειψοειδῆς τμήμα ὀρειχάλκου, ἐφ' οὗ ὑπῆρχεν ἐγκυριαμένη ἡ εἰκὸν τοῦ Ἠλίου και γράμματα ὀμοιάζοντα πρὸς τὰ ἑβραϊκὰ ἢ πρὸς τὰ φονικικὰ.

Ἀλλὰ πολλὸ σπουδαιοτέρα τῶν ἀνωτέρω εἴνε οἱ σπηλαίων ἀνακαλυφθέντων και ἐξερευνηθέντων ἐσχάτως οὐ μακρὰν τῆς μικρᾶς πόλεως Manchester παρὰ τῷ Ohio. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι, ἀπὸ πολλοῦ ἦδη χρόνου γνωστά, ἐνθά σπηλαία συνδεδεμένα μετ' ἀλλήλων διὰ στενῶν διαδρόμων, και πλῆρη ὀρειοτάτων σταλακτικῶν. Ὅπισθεν τοῦ ἐνδοτάτου τῶν σπηλαίων τούτων ἀναβλύζει μία πηγὴ, πέραν τῆς ὁποίας οὐδεὶς μέχρις ἐσχάτων εἶχε προχωρήσῃ. Νεοστὶ ὄμως τολμηροὶ τινες ἐρευνηταὶ εἰσεδῶσαν ἐπὶ βαθύτερον και ὁ κόπος αὐτῶν ἀντημειφθῆ πλουσίας. Εἰς βάθος 45 ποδῶν ἀνεκάλυψαν ἀφνης ἕτερον εὐρύτατον σπήλαιον, ἔχον 225 ποδῶν μῆκος και 110 ποδῶν πλάτους και χρησιμεῖον ὡς νεκροταφεῖον εἰς πανθαλαίαν τινὰ φυλὴν, ἣτις κατ' ὄλα τὰ φαινόμενα ἔχεν ἰκανὸν πολιτισμόν. Οἱ τοῖχοι, τὸ ἔδαφος, ἡ ὀροφή, τὰ πάντα εἴνε ἰλιαν ἐπιμελῶς λελαξευμένα. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ εὐρυχώρου τοῦτου σπηλαίου ὑψοῦται ἐν μυσωλείῳ

ἐχον ἐπιφάνειαν 55 ποδῶν μῆκος και 35 πλάτους, μετὰ μιάς σαρκοφόγου. Εἰς τὴν βάση εὐρίσκονται παράλληλα τετραγώνια μετὰ ἀνάγλυφα, μαρτυροῦντα πολλὴν τέχνην και λεπτὴν καλαισθησίαν. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μυσωλείου κεῖται ἐπὶ στρώματος 12 ποδῶν μῆκος, 5 πλάτους και 2 1/2 ὕψους, ἐξηλαμῶνον ἀγαλμα ἀνδρὸς, ἔχον μῆκος 9 ποδῶν και 4 δακτύλων. Τὸ σῶμα εἴνε τέχνης ἐπεξεργασμένον. Ἐκ τῆς ὄλης ἀναλογίας και συμμετρίας τῶν μελῶν εἰκόσεται ὅτι τὸ λιθίνον ἀγαλμα παριστᾷ τὸν ἀνδρα εἰς φυσικὸν μέγεθος. Αἱ χεῖρες κεῖνται ἐπὶ τοῦ στήθους συμπλεγμένα και κρατοῦσι δέσμην φύλλων ὀμοίαν πρὸς τὰ τῆς ὄρου. Τὸ σῶμα εἴνε κατὰ τὸ πλείστον μέρος γυμνόν, μόνον δὲ ἐν μέρος τοῦς στήθους και τὰς ὀσφῆς καλύπτεται εἰδὸς τι μανθίου. Τὸ πρόσωπον ἐκφράζει ἀνδρικὴν βύμην και κάλλος και δεκνύει συγγένειαν πρὸς τὸν σημητικὸν ἴσον. Ἡ κεφαλὴ καλύπτεται ὑπὸ περιεφραλαῖας μετὰ πτέρυγας. Εἰς ἐκάστην γωνίαν τοῦ λιθίνου στρώματος ἴσταται ἀνὰ ἐν ἀγγίον ἐν σχήματι ἀμφορέως, κεκοσμημένον ἐξοθεν μετὰ τεχνιέντως ἐπεξεργασμένα ἀνθη και φύλλα. Ὑπεράνω τοῦ ἀγαλματος κρέμαται χαλκίνος λόχως ἰδιορρόθμου σχήματος καὶ τέχνης, παρ' ἐκάστη δὲ γωνίᾳ τοῦ μυσωλείου ὑψοῦται ἀνὰ μία στήλη δωρικοῦ ῥυθμοῦ.

Ὅμοια, ἀλλ' ἀπλοῦστερα μνημεῖα εὐρίσκονται, εἰκοσι τὸν ἀριθμὸν, ἐκατέρωθεν τοῦ χώρου, ὡσαύτως λελαξευμένα και δι' ἀναγλύφων κεκοσμημένα. Ἐκαστὸν ἐξ αὐτῶν φέρει εἰς τὴν προσῖαν ὄψιν πλάκα κεκοσμημένην μετὰ γράμματα, ὀμοία πρὸς τὰ ἐπὶ τῶν τετραγώνων τοῦ μυσωλείου. Εἰς τὸν ἀπέναντι τῆς εἰσοδου τοῖχον ὑπάρχουσι ἐξωγραφημένα 25 κεφαλαῖ· τὰ χρώματα (ἐρυθρόν, κίτρινον, μέλαν και λευκόν) εἴνε μὲν ὡχρὰ και βεβλαμμένα, ἀλλ' αἱ φυσιογνωμιαὶ διακρίνονται ἀρκούτως. Ἐν ἐνὶ τῶν μικρότερων τῶν ἀνοιχθέντων ὑπὸ τῶν ἀνακαλυπτῶν ἀνευρέθη ἀριστα διατηρούμενος τεταρταυμένους νεκρὸς (μοῦμα), ἐπὶ δὲ και διάφορα ἀντικείμενα, ὀιον λόγχη, πέλεκυς, χαλκὰ σκευὰ κτλ. Τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον εἴνε βιβλίον τι μετὰ χάλκινα φύλλα, κεκαλυμμένα μετὰ ὀμοια τοῖς ἀνωτέρω γράμματα. — Ἐν τέλει προσδετέον ὅτι οἱ ἐν τῷ σπηλαίῳ σταλακταῖται ἐκτιμῶνται ὡς ἔχοντες ἡλικίαν περίπου 3300 ἐτῶν, και οἱ ἐπομένως παρῆλθον τεσσαρες περίπου χιλιετηρίδες ἀφ' οἷου τῆ σπηλαία ἐκεῖνη κατοκοῦντο ὑπὸ ἀνθρώπων. Ἄν αἱ πληροῦσαι αὐταὶ, ὡς ἠρόσθημεν ἐκ τῶν Ἀμερικανικῶν φύλλων, ἀποδειχθῶσιν ἀληθεῖς, ἡ ἀρχαιολογία θὰ λάβῃ ἐκ τῶν νεωτάτων τούτων ἀνακαλύψεων εὐρύτατον ὄριζοντα.

Τὸ πρῶτον ἐν Ῥωσσίᾳ μοναστήριον. Δώδεκα χιλιάμετρα ἀπὸ τῆς Σεβαστουπόλεως ἐπὶ τοῦ χώρου τοῦ ἀρχαίου ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ὅπου τὸ πάλαι ἡ Ἱριγένεια ἐγένετο ἱερεῖα κεῖται νῦν τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου· Ἡ τοποθεσία εἴνε γραφικώτατη, ἀληθῶς δ' ἐξαισία ἐν καίρῳ τριωμίας, πρὸς τὸ μέρος ὅπου ὁ Ὀρέσης και Πολύδης ἐκρυψαν τὴν Λέμβον των ὄρας ἀνέλθωσι πρὸς ἀναζήτησίν τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀρτέμιδος. Περὶ τοῦ μοναστηρίου τοῦτου ὑπάρχει ἡ ἐξῆς παράδοσις.

Τῷ 891 μ. Χ. Ἑλληνας ναυτικοὶ καταληφθέντες ὑπὸ φοβερᾶς τριωμίας πρὸ τῶν ἀποτόμων βράχων τοῦ Μπαλουκαλαβᾶ ἠρξάντο δεόμενοι τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ὅστις και ἐπεφάνη ἐπὶ τοῦ βράχου ἔπιπτος, ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ. Ἡ τριωμία ἐκόπασεν, οἱ δὲ ναῖται προσωρμισθῶσαν εἰς τὸν ὄρισκον, τὸν κείμενον παρὰ τοὺς βράχους ἐφ' ὧν ἐπεφάνη ὁ ἅγιος· ἐβρόντες δ' ἀπέδδῃ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἀπεφάσισαν νὰ ἰδρῶσαι ναὸν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ· τὸ ἱερὸν εἴνε λελαξευμένον ἐντὸς βράχου· τὸ δὲ λοιπὸν κτίριον ἐκτισμένον ἐκ πελεκητῶν λίθων.

Μέχρι τοῦ 1794 τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὑπέκειτο ὑπὸ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τῷ δὲ 1850 ἐγένετο πρώτης τάξεως μοναστήριον. Κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον κατελήφθη ὑπὸ τῶν Γάλλων, οἵτινες οὐδὲν παρενέβαλον πρὸςκομμα εἰς τὰς ἱεροτελεσίας τῶν μοναχῶν.

Τὸ ἱσπορικὸν τοῦτο μοναστήριον ἐφέτος κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου θέλει ἑορτάσῃ τὴν χιλιετηρίδα αὐτοῦ.

ΟΙ ΕΚ ΤΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΟΛΥΒΔΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΙ.

Παρά τῷ σιδήρῳ καὶ τῷ χαλκῷ ὁ μόλυβδος εἶνε ἐκ τῶν μὴ πο-
λυτῶν μετᾶλλων ἐκεῖνο, τοῦ ὁποῖου γίνεται ἡ πλεῖστη χρῆσις ἐν
τῇ τεχνουργίᾳ. Ἐἴτε ἀμύγες εἴτε μετ' ἄλλων οὐσῶν συγκεκραμένον
τογχνάνει τὸ μέταλλον τοῦτο εὐρυτάτης χρησιμοποίησεως. Ἀλλὰ εἰς
τὸν ἀνθρώπινον ὄργανισμὸν ἡ πολλὴ μεταχειρίσις τοῦ μετᾶλλου
τοῦτου δύνανται νὰ καταστῇ λίαν κινδυνώδης, ἐνεκα μάλιστα τῆς
μεγάλης εὐκολίας μετ' ἧς ὁ μόλυβδος διαλυθεῖται ἢ θρυμματίζεται
καὶ μετατρέπεται εἰς κόνιν. Ὁ μόλυβδος εἰσερχόμενος εἰς τὸ σῶμα
τοῦ ἀνθρώπου προκαλεῖ πλήθος σοβαρῶν συμπτωμάτων, τῶν ὁποῖων
τὴν αἰτίαν οὐ μόνον ὁ ἀπειροσ τῆς ἱατρικῆς ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἱατρός
ἀδυνατεῖ πολλάκις νὰ διαγνώσῃ.

Ἡ εἰκὼν τῆς χρονίας διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως παρατη-
ρεῖται πρὸ πάντων παρὰ τοῖς ζωγράφους καὶ τοῖς χρωματισταῖς ἐναρ-
γῶς ἐκδηλωμένη, διὸ καὶ παρ' αὐτοῖς εὐκολώτατα διαγιγνώσκεται.
Οἱ ἐργάται οὗτοι εἰσδύχονται εἰς τὰ ἑαυτῶν σῶματα τὸν μόλυβδον
ἀνεπισιδήτως, μέρος μὲν εἰσπνέοντες ὑπὸ μορφῇ κόνεως, μέρος δὲ
καὶ κυριολεκτικῶς ἐσθίωντες· τοῦτο δὲ συμβαίνει ὅταν ὁ ζωγράφος
ἢ ὁ χρωματιστὴς μετὰ τὴν ἐργασίαν ἐσθίῃ μὲ ἀντίτους χεῖρας καὶ
μικρὰ ποσὰ μόλυβδου μινύονται μετὰ τοῦ ἄρτου ἢ ἄλλου τινὸς
ἐδέεσματος. Ὁ μόλυβδος καθίζει κατ' ἀρχὰς εἰς τὰ οὖλα, τὰ ὅποια
χρωματίζει κωνοφαίως· τὸ σῶμα γίνεται ἰσχνόν· ἐπέρχεται ψυχρό-
της· εἴτα παρουσιάζονται σφοδροὶ κωλικόπονοι· μετ' οὐ πολὺ
προστίθενται, συμπληροῦνται τὴν εἰκόνα τῆς νόσου, συμπτώματά τινα
ἐκ μέρους τοῦ νευρικοῦ συστήματος: κεφαλαλγία, σπασμοί, σφοδροὶ
πυρετοί, πόνοι τῶν ἀρθρώσεων, παραλυοίαι, αἰτίνας σχεδὸν πάντοτε
προσβάλλουσι τοὺς μυῶνας τῆς χειρὸς καὶ τῶν δακτύλων. Πολλάκις
παρητηρήθησαν καὶ σοβαραὶ φλογώσεις τῶν νεφρῶν. Εἰς σοβαρὰς
δηλητηριάσεις ὁ θάνατος εἶνε ἀναπόφευκτος· ἡ ζωὴ σβέννεται μὲ
γενικὴν τοῦ ὄργανισμοῦ ἐξάντησιν.

Εὐτυχῶς ὑπάρχουσι φάρμακα, τὰ ὅποια, ὅταν ἡ νόσος διαγνω-
σθῇ ὀρθῶς, δύνανται νὰ ἐπιφέρωσιν ἰσάν ἢ τοῦλάχιστον βελτίωσιν.
Τὰ μέσα ταῦτα δὲ ἀναφέρωμεν κατωτέρω.

Ἐν ταῖς πόλεσιν ἐνθα ὑπάρχουσιν ὑδραγωγεῖα, παρητηρήθησαν
ἐνίοτε δηλητηριάσεις, προελθοῦσαι ἐκ τῶν μολυβδίνων ὑδραγωγῶν
σωλήνων, δι' ἃν διοχετεύεται τὸ ὕδωρ· ἀλλ' ὁ κίνδυνος οὗτος σπανίως
τατα ὑφίσταται, καθότι τὸ ὕδωρ μόνον ἐκ νέων μολυβδίνων σωλήνων
δύνανται νὰ παραλάβῃ μόλυβδον, ἐνῶ οἱ παλαιότεροι σωλήνες καλύ-
πτονται ὑπὸ στρώματος ὀξυδίου, ἐμποδίζοντος τὴν περαιτέρω διάλυσιν
τοῦ μόλυβδου. Ὁ κίνδυνος λοιπὸν οὗτος εἶνε ἐλάχιστος. Μᾶλλον
ἐπικίνδυνα εἰς τὴν υγείαν δύνανται νὰ καταστῶσι τὰ πηλίνα ἀγ-
γεία τοῦ μαγειρίου, ὅταν δὲν εἶναι καλῶς ἐσιλιβωμένα. Ἡ σίλιβη
τῶν πηλίνων ἀγγείων συνίσταται ἐξ ἐνώσεως μολυβδαίνης ἥτις θει-
οῦχος μόλυβδος μετὰ ἀργιλίου καὶ ἄμμου, εἶνε δὲ ἀναγκαῖα διότι
τὰ πηλίνα ἀγγεία εἶναι πολὺ πορώδη, καὶ δὲν δύνανται ἀσιλιβωτα
νὰ κρατήσωσι τὸ βράζον ὕδωρ. Τότε μόνον ἡ σίλιβη τῶν ἀγγείων
τούτων εἶνε καλὴ καὶ ἀνεπιβλαβὴς εἰς τὴν υγείαν, ὅταν ἡ μίξις τοῦ
μόλυβδου καὶ τῆς ἀργιλίου ἐγένετο ὡς ἔδει, ὅταν δηλαδὴ δὲν εὐρι-
σκηται καθαρὸς μόλυβδος ἐν αὐτῇ. Ὅταν ὁμως ἡ μίξις αὕτη ἐγέν-
ετο ἑλλιπῶς, τότε ὁ μόλυβδος δύνανται εὐκόλως νὰ διαλυθῇ εἰς τὰ
ὄξεα, λόγῳ χάριν εἰς τὸ κοινὸν ὄξος. Ὅταν ἡ ἐσωτερικὴ σίλιβη
τῶν πηλίνων ἀγγείων ἔχει διαρραγῇ, τότε κατὰ τὴν σκευασίαν
ὄξεων ἐδεσμάτων τὸ ὄξος εἰσδεῖ εἰς τὰς βωγμάς καὶ διαλύει τὸν

μόλυβδον, οὕτω δὲ προϊόντος τοῦ χρόνου, διὰ τῆς συνεχῆς χρήσεως
τοιούτων μαγειρικῶν σκευῶν, ἐπέρχεται χρονία δηλητηρίασις, ἥτις
πολλάκις δυσκολώτατα διαγιγνώσκεται, καθ' ὅσον μάλιστα οὐδεὶς
σκέπτεται ν' ἀποδώσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ δυστυχήματος εἰς τὰ μαγειρικά
ταῦτα σκεύη.

Ὁ μόλυβδος δύνανται ἐνίοτε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἡμέτερον σῶμα
καὶ διὰ τοῦ ἀέθρου. Τοῦτο εἴμπορεῖ νὰ συμβῇ, ὅταν ὁ μολυβδρὸς
ἐπισκευάζῃ τὰς μολοπέρας, ἀποπληρῶν τὰς ὀπὰς καὶ τὰ λοιπὰ
χάσματα αὐτῶν μὲ μόλυβδον. Τότε ἀλεσομένου τοῦ σίτου, τρίβεται
καὶ ὁ μόλυβδος καὶ μινύεται μετὰ τοῦ ἀέθρου.

Ἐκ τῶν τεχνιτῶν, οἵτινες ὡς ἐκ τοῦ ἐπιτηδεύματός των εἶναι
ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον τῆς διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως,
ἀνεφέρωμεν ἀνωτέρω τοὺς ζωγράφους καὶ τοὺς χρωματιστὰς ὡς τοὺς
μάλιστα διατρέχοντας τὸν κίνδυνον τοῦτον. Μετὰ τούτους πρέπει
νὰ ἀναφέρωμεν, κατὰ δεύτερον λόγον, τοὺς στοιχειοθέτας εἴτε το-
ποθέτας, εἰς τῶν ὁποῖων τοὺς δακτύλους ἐναπομένουσι κατὰ τὴν
συχνὴν μεταχειρίσιν τῶν μολυβδίνων τυπγραφικῶν στοιχείων μι-
κρὰ ποσότητες μόλυβδου. Ἐκτὸς τοῦ μόλυβδου τὸν ὁποῖον εἰσπνέει
ὑπὸ μορφῇ κόνεως, ὅταν μάλιστα ὁ χώρος ἐν ᾧ διατρίβει ἐργαζό-
μενος δὲν ἀερίζεται συχνά, ὁ στοιχειοθέτης εἰσάγει τὸν μόλυβδον
καὶ ἀμέσως εἰς τὸ στόμα του, ὅταν στρέφωσιν τὰ φύλλα ὑγραίνῃ τὸν
δάκτυλον μὲ σίαλον, ἢ, ὅταν ἐσθίῃ χωρὶς νὰ πλύῃ προηγουμένως
τὰς χεῖρας. Ὅτι οἱ κεραμικοὶ καὶ ἀγγειοπλάσται, οἱ σιλιβούντες τὰ
κατασκευάσματα των μὲ μολυβδόχουχο ὕλας, εἶναι ἰσάτως τὰ μά-
λιστα ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον τῆς διὰ μόλυβδου δηλητηριά-
σεως, ἐννοεῖται οἰκοθεν.

Οἱ ἐργάται, οἵτινες ὡς ἐκ τοῦ ἐπιτηδεύματός των εἶναι ἠναγ-
κασμένοι νὰ μεταχειρίζωνται τὸν μόλυβδον, ὀφείλουσι πάντοτε νὰ
προσέχουσιν ὅπως μὴ εἰσάγῃται τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο μέταλλον εἰς
τὸν ὄργανισμὸν των· πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ ἐπιμελῶνται ἄκρας
καθαριότητος, νὰ πλύνωνται συχνά, νὰ ἀλλάζωσι συχνά τὰ ἐνδύ-
ματά των, νὰ μὴ τρώγωσι κατὰ τὴν ἐργασίαν, καὶ νὰ φρονεῖτωσιν
ὅπως τὰ δωμάτια, ἐν οἷς ἐργάζονται, ἀερίζονται καλῶς καὶ συχνά-
κις. Ὅταν αἰσθανθῶσι τὴν παραμικρὰν κακοδιαθεσίαν ἢ ἐνόχλημά
τι, δεόν νὰ συμβουλευθῶνται ἐγκαίρως τὸν ἱατρὸν, ὅπως διαγνο-
σθέντων τῶν συμπτωμάτων τῆς διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως ὑπο-
βληθῶσιν ἀμέσως εἰς τὴν δεούσαν θεραπείαν. Τὰ θεραπευτικὰ μέσα
τῆς διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως συνίστανται εἰς θειοῦχος σκευα-
σίας, αἰτίνας μετὰ τοῦ μόλυβδου ἀποτελοῦσι τὴν ἀδιάλυτον ἐνωσιν
«θειοῦχον μόλυβδον». Καὶ μὲ τὸ ἰωδιοῦχον κάλιον ἐγένοντο ἐσχά-
τως ἐπιτυχεῖς θεραπείαι. Συγχρόνως γίνεται χρῆσις καὶ ἄλλων μέ-
σων συμφώνως πρὸς τὰ ἐκάστοτε παρουσιάζόμενα συμπτώματα: οἱ
πόνοι πρέπει νὰ δαμάζωνται διὰ θερμῶν καταπλάσμάτων, αἱ παρα-
λυοίαι διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Καὶ ἡ χρῆσις θερμῶν λουτρῶν κατὰ
τὴν θεραπείαν τῆς χρονίας διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως ἔσχε πάν-
τοτε ἐπιτυχὴ ἀποτελέσματα.

Ἐν τέλει μνημονεύειν ὅτι ἐπικίνδυνος πολλάκις δύνανται νὰ
καταστῇ καὶ ἡ ἀνόητος συνήθεια τοῦ καθαρῆσαι τὰς βαλίνους φιάλας
καὶ ἄλλα στενδολαίμα ἀγγεία διὰ μολυβδίνων σφαιριδίων, ὡς γίνε-
ται πολλάκις παρ' ἡμῖν. Ἐπ' ἰσῆς ἀπορριπτεῖα εἶνε καὶ ἡ περιτύλιξις
τυροῦ ἢ ἄλλων ἐδωδίων ἐντὸς μολυβδίνων φύλλων, ὡς γίνεται
πολλαχού τῆς Εὐρώπης.

κ. Μ. Β. εἰς Γαλάζιον. Ἐλήφθησαν καὶ κατασκευάζομεν πλέον, καὶ διὰ τοῦτο δὲ λά-
σας εὐχαριστοῦμεν, δερμάτινα ὁμοῦ περικα-
λύματα ἀπὸ τῆς Β'. ταξῆς περιόδου δὲν
εἰς Κραϊῶσαν. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαρ-
στοῦμεν. — κ. Γ. Χ. Κ. καὶ κ. Γ. Β. εἰς Θεσ-
σαλονικίην. Σὰς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς συγ-
χωρήσητε διότι ἀκόμη δὲν σὰς ἐγράψαμεν.

Ἐδότης Π. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ. — Ἐκ τοῦ τυπογραφείου καὶ τοῦ στοιχειοχρητῆριον διὰ τὰς ἀνατολικὰς γλώσσας Γ. ΔΡΟΥΦΟΥΑΙΝΟΤ ἐν Λευσίᾳ.
Χάρτις ἐκ τῶν καταστημάτων τοῦ κ. Edm. Obst ἐν Λευσίᾳ.